

Persilaužimas Bombos ir baimė Klaida bado akis Žydai ir arabai

VOL. XXXIII No. 15.

Tel. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), VASARIS (February), 24 D., 1948 M.

Tel. SOUTH Boston 2680

SIX CENTS.

Jeruzalės Eksplozijoje Užmušė 33

Jeruzalė, Palestina, vas. 23 — Vakar žydų kvartale kilo didelė eksplozija, kur užmušė mažiausia 33 žmones ir sužeidė 88. Spėjama, kad užmuštųjų skaičius bus didesnis, nes visų nespėjo ištraukti iš griuvėsių.

Žydai kaltina britus už nusikalstamuosius darbus ir prieš juos yra didelis žydų nusiteikimas. Britams kareiviams važiuojant sunkvežimiu, žydai ant kelio padėjo miną, kuri sprogo suardė sunkvežimį ir užmušė penkis kareivius ir mažiausia 8 sužeidė. Tai aiškus žydų kerštas britams.

Tarp arabų ir žydų susikirtimas tęsiasi. Žydai sako, kad britų "neitralumas" gelbsti arabams.

Šalčiai Vargina Europą

London — Sniegas ir velni žiemos šalčiai užgulė Vakarų Europą ir baisiai vargina jos nuskurusius gyventojus.

Paryžiaus oro stotis paskelbė, kad šie šalčiai tęsis mažiausiai dar pusę savaitės. Kaip žinoma Europoje trūksta ne tik maisto, bet ir kuro.

Pardavinėjo Komunistų Loterijos Tikietus

Montreal, Canada — Vietos policija susekė, kad Kanados Darbininkų — Progresyvių partijos nariai pardavinėja Italijos komunistų partijos loterijos tikietus, ant kurių yra Palmiro Togliatti parašas. To tikieto prizas yra 30 dienų kelionė į Maskvą.

LENKIJOJE AREŠTAVO PENKIS AMERIKOS LAKŪNUS

Varšava. Lenkijos valdžia areštavo 5 Amerikos lakūnus, kurie atvežė orlaiviu Amerikos ambasadorių Lenkijai, Stanton Griffis, iš Londono. Jie buvo areštuoti, už tai, kad neturėję formalių įvažiavimų į Lenkiją dokumentų.

Sekancią dieną jie buvo paleisti su pagrasinimu ministerio Viktor Grosz, kad kitą kartą nebandytų be tokių dokumentų Len-

bėms. Ji žydai savo gudria politika jau išgavo nubalsavimą ir reikalauja įvykdyti nutarimo. Jie tvirtina, kad jeigu tas nutarimas nebus Jungtinių Tautų įkūnytas, tai žydų ir arabų karas duos progą Rusijos raudonajai armijai žygiuoti į Palestiną per arabų aliejaus laukus ir Dardanelius ir įvyksta, ko JA Valstybės nepageidauja.

Iš to seka, kad JA Valstybės atsirado tarp kūjo ir priekalo tarp žydų ir arabų.

Ką kartais reiškia mažas balsavimuose neapsižiūrėjimas, kuris lyg tas mažas kupstas, didelių vežimą verčia. Kp.



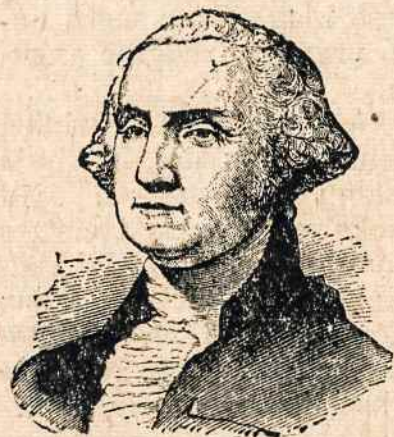
Medžiotojų Sapnas. — Gražu pažiūrėti į ši tūlių medžiotojų pasisekimą. bet, rodos, neįtikėtina, kad tiek ančių galima būtų per vieną dieną nušauti. O vienok šie du Naujos Zelandijos medžiotojai tą laimikį sutiko ir štai veika vilkstinę prisikabinę laukinių ančių.

Amerikos Orlaiviai Bus Vartojami Kovose, Graikijoje

Athens, Graikija — Jung. Valst. autoritetai pranešė, kad atskraidinti iš Vokietijos Amerikos orlaiviai bus apginkluoti ir vartojami kovose su Grankijos komunistais - sukulėliais.

Mirė Bates Kolegijos Buvęs Prezidentas

Kennebunk, Me. — Čia mirė Dr. Clifton Daggett Gray, 73 m., buvęs Bates Kolegijos, Lewistone prezidentas. Jis toje Kolegijoje darbavosi nuo 1920 iki 1944 m. Jis kilęs iš Somerville, Mass.



Jurgis Washingtonas, kurio gimtadienį oficialiai minėjome vasario 23 d., buvo pirmas Jung. Valsstybių prezidentas ir pripažįstamas šio krašto tėvu. Jis būdamas vyriausiu ginkluotųjų jėgų vadu iškovojė šiam kraštui nepriklausomybę. Jis buvo žymus generolas ir geras prezidentas. Išbuvęs du terminu prezidentu, jis nesutiko būti trečiam terminui. Kilus Anglijos ir Prancūzijos karui, jis laikėsi griežto neutralumo. Jis buvo stiprios valios ir asmenybės.

Kanados Miškuose Dirbdamas Žuvo Lietuvis Tremtinys

Ji pagavo lynas už galvos ir taip sviedė, kad vietoje mirė

Blind River, Ontario, ma lietuvį priglaudė am-Canada — Vasario 5 dieną nelaimė ištiko neseniai atvykusį iš tremties — Europos p. Praną Žeknį, 35 metų amžiaus. Jam bedirbant prie kreiso "crazy wheel" arba kitaip vadinamo "bierember", trūkęs lynas (cable) pagavo už galvos ir taip sviedė jį, kad vietoje užmušė. Toji nelaimė įvyko J. J. McFadden Lumber kompanijos stovykloje 34.

Vasario 9 d. susirinktos kompanijos lietuviai tremtiniai ir viską kiek galėdami paruošė dėl gražių laidotuvių. Labai mažiausiai padėjo vietos klebonas ir laidotuvių dieną buvo atlaikytos trejos šv. mišios už žuvusiojo vėle.

Pranas Žeknys į šią kempę atvyko iš tremties Europoj tik praėjus spalio mėnesį. Tai pirma lietuvių auka Kanados miškuose, ir pirmas iš komunistų.

Benes Nesutiko Nusileisti Komunistams Praga, Čekoslovakija — Prezidentas Eduard Benes atsisakė priimti nekomunistų ministerių rezignacijas iš kabineto. Čekoslovakijos komunistai pradėtos daryti smarkų spaudimą, kad visa tos šalies vyriausybė pereitų į komunistų rankas.

Aštuoni nekomunistai ministeriai matyt matė reikalo rezignuoti. Bet jų rezignacijų Benes šiuom tarpu nepriėmė. Komunistas premieras Klement Gottwald reikalauja, kad visas ministrų kabinetas būtų sudarytas iš komunistų.

Šventasis Tėvas Daljavo KardinoLO LAIDOTUVĖSE Vatikanas — Seniausio KardinoLO Granito - Pignatelli Di Belmonte, kurs mirė praėjus pirmadienį, laidotuvėse dalyvavo Šventasis Tėvas Pius XII ir suteikė paskutinę Absoliuciją.

KardinoLO, kuris mirė sulaukęs 96 metų amžiaus, kūnas buvo pašarvotas Šv. Petro Bazilikoje.

PASKELBS DAUGIAU SLAPTŲ DOKUMENTŲ

Savaitraštis "News-week" praneša, kad galima tikėtis, kad neužilgo Valstybės Departmentas paskelbs daugiau surastų slaptų nacių dokumentų, kuriuose bus atidengta, apie komunistų - nacių slapta derybas dėl atskiros taikos.

Chicago — Vasario 20 d. Chicago Stadiume bokso rungtynėse tarp Sam Baroudi ir Ezzard Charles, dešimtaine rounde pa-

starasis išmušė savo oponentą. Iš to "knockout'o" Baroudi nebeatgavo sąmonės ir nuvežtas į ligoninę mirė. Prieš mirtį jam suteikta Katalikų Bažnyčios Sakramentai.

Prieš 6 mėnesius North Adams, Mass. nuo panašaus "knockout'o" mirė boksininkas Glenn N. Smith, kurį jam rungtynėse suteikė, dabar tokiu pat būdu miręs Sam Baroudi.

Ši mirtis bus priskaitoma prie nelaimingų atsitikimų ir byla nebus kelinama prieš užmuštojo rungtynių oponentą.

Italijos Katalikai Organizuojasi Kovai Prieš Komunizmą

Popiežius Įspėja Italijos Piliečius

Roma, vas. 23 — Šv. Tėvas Popiežius Pijus XII, Akcijos vadai ir kitų katalikų organizacijų nariai, planuoja sudaryti komiteus kiekviename mieste, miestelyje ir kaimelyje. Šie tautiniai rinkimai bus: komitetai veiks ne tik prieš rinkimus, bet ir po rinkimų, kaip politinė mašina, kad ginti Katalikų Bažnyčios reikalus.

"Dabartinė valanda Italijoje ir pasaulyje yra viena pavojingiausių istorijoje", sakoma Katalikų Akcijos aplinkraštyje, kuris buvo adresuojamas skyrių vadams.

"Kiekvienas rimtai mąstantis žmogus tai žino, kiekviena krikščioniška siela negali tuo nesurūpinti. Katalikų Bažnyčios vyriausios galvos žodžiai sujudina ir ragina mus į apsigynimą ir pergalę.

"Tai yra veikimo valanda. Negalima jos praleisti. Yra tai valanda svarbios kovos už Kristų arba prieš Kristų. Ar mes pasirodysime? Tiesa, katalikų milijonai ir neabejojama jie yra ištikimi, dosnūs ir pasiruošę, net ir aukščiausiam pasiaukojimui. Bet mes turime pasakyti visą teisybę. Jie nevisuomet veikia pagal laiko tinkamumą ir nėra stipriai organizuoti".

Visos katalikų jėgos, prideda aplinkraštyje, turi būti mobilizuotos ir jausti pareigą eiti į balsavimo vietas ir balsuoti pagal sąžinės nurodymų už partiją ir už kandidatus, kuriems iš katalikų atžvilgio galima pasitikėti.

Šis pavojus ir privertė Katalikų Akciją, kurią sudaro katalikai pasauliečiai, Katalikų Bažnyčios vadų priežiūroje, imtis akcijos, nes jos tikslas plėsti katalikų tikėjimą ir kovoti prieš tą nuodingą idėją — komunizmą.

Nauja organizacija, Tautinis Civilinis Komite-

ŠVENTASIS TĖVAS DALYAVO KARDINOLO LAIDOTUVĖSE

Vatikanas — Seniausio KardinoLO Granito - Pignatelli Di Belmonte, kurs mirė praėjus pirmadienį, laidotuvėse dalyvavo Šventasis Tėvas Pius XII ir suteikė paskutinę Absoliuciją.

KardinoLO, kuris mirė sulaukęs 96 metų amžiaus, kūnas buvo pašarvotas Šv. Petro Bazilikoje.

Sutiko Prailginti Nuomų Kontrolę

Washington, D. C. — Respublikonų vadai, Atstovų Bute ir Senate sutiko prailginti nuomų kontrolę 30 dienų. Nuomų kontrolės įstatymas pasibaigia Vasario 29.

Kadangi Respublikonai sutiko jį pratęsti trisdešimčiai dienų, tai reiškia, kad jis ir bus pratęstas, nes respublikonų kongresas yra dauguma. Laike pratęsimo bus svarstomas naujas nuomų kontrolės įstatymas.



KardinoLAS Grandito Pignatelli di Belmonte, kuris prieš porą savaitių mirė Romoje. Tuomi KardinoLO Kolegija sumažėjo ligi 60. Pilna KardinoLO Kolegija prastai susideda iš 70.

IVAIRIOS ŽINIOS

LAISKAS IS VOKIETIJOS

NACIAI VALGO BALTA DUONA, O TREMTINIAI JUODA...

Tremtiniam vis nepavyksta atgauti nei tų teisių, kurias turi naciai. O naciai turi teisę važinėti zonų ribose be leidimų, gyventi kur nori ir tt. Ludwigsburgo internutuų nacių stovykloje duodamas puikus pyragas, keptas iš amerikoniškų kviečių. Taip pat nacių lageriams yra išduodami vaisiai— obuoliai, pamidorai ir k. t.

Kaikuriose vietose dėl akių yra išduotos tremtiniam vaisių kortelės arba "miesto kortelės", kuriomis tremtiniai turi gauti vaisių, žuvies ar kitų priedų. Bet vokiečių įstaigos apeina šias tremtiniam duotas korteles ir vaisius, žuvį ir kitą priedą dalija vokiečiams pagal tas vokiškas korteles, kurias turi tik vokiečiai.

Internutuų nacių lageriuose maistas yra daug geresnis, negu daugelyje DP stovyklų, kur dėl vaisių ir vitaminių stokos, škorbutas baigia būti tremtinių dantis.

DP - spaudos konferencijoje, žurnalistai skundėsi IRO šefams dėl nacių poniško matinimo ir privilegijų, o tremtinių skriaudimą, kurie juk yra nacių aukos ir šiandien blogiau gyvena ir neturi net dalies tų teisių, kurios yra teikiamos naciams. IRO - šefai į tuos klausimus neturėjo ko atsakyti.

Iš Vokietijos išvykstantieji tremtiniai yra barbariškai terorizuojami. Iš Bremenhaveno traukinys vežąs tremtinis į pereinamą emigracijos stovyklą, nuvažiavo ne į pereinamą stovyklą, o nuvežė tremtinis į Rusų Zonos pasienį, kas tremtinių tarpe sukėlė baisią paniką, ašaras ir baisius klyksmus. Tas skandalas apėjo visas tremtinių stovyklas. IRO - šefai pasiteisino, kad per 'apsirikimą' traukinys su emigrantais buvo nuvežtas į rusų zoną, o ne į emigracijos stovyklą. Kaip toks 'apsirikimas' galėjo įvykti, tremtiniai nesupranta, nes žino kiek km. yra nuo Bremenhaveno iki tos rusų zonos. Tas

rodo, koku organizuotumu yra varomas šlykštus teroras prieš pasaulio demokratijos idealų pranašus ir misionierius - tremtinius. Tremtinių vargai nemato galo. Vokiečių neo-nacizmas tampa tremtinių pabaisa ir priešu nr. 1 ir tai "demokratinėje" Vokietijoje, kurioj "demokratija" žydi jau trys metai... Dr. R.

Prezidentas Šiltai Priimtas Puerto Ricoje

San Juan, P. R. — Prezidentas Trumanas tapo labai šiltai šios salos gyventojų priimtas. Tūkstančiai gyventojų su sveikinimo parašais, kantriai laukė per kelias valandas Prezidento atvykstant. Jo orlaivui nusileidžiant iš kanuolių išsauta 21 sveikinimo salvė. Jam išlipant iš orlaivio jį pasitiko ir pasveikino gubernatorius Jesus T. Pintero.

Prezidentas pareiškė, kad šios šalies gyventojai turės teisę, artimojo ateityje, pasisakyti dėl politinių santykių tarp Jung. Valstybių ir jų šalies. Šios salos ir Jung. Valstybių santykiavimas galės būti pavyzdžiu kitoms šalims, kaip tikrai demokratinės šalys nesiekia silpnesnių už save pavergti ir išnaudoti, bet stengiasi padėti joms.

Chicagos Policija Turės Sumokėti \$20,000 Atlyginimo

Chicago, Ill. — Šio miesto policija sutiko sumokėti \$20,000.00 atlyginimo Hector Verburgh ir jo žmonai už neteisėtą areštą ir brutalią policijos elgesį su juo, kuomet jis buvo suimtas, kaip įtartinas asmuo nužudyme 6 metų mergaitės Suzanos Degnan. Jis teisme reikalavo \$125,000. atlyginimo, bet vėliau susitaikė už \$20,000. Vėliau W. G. Heirno prisipažino nužudęs mergaitę.

Suteikė Pilietybę Nemo-kančiam Nei Skaityti, Nei Rašyti

Camden, N. J. — Jungt. Valst. Apygardos teisėjas Thomas Madden suteikė Jungt. Valstybių pilietybę Izaokui Curnew atvykusiam iš Newfoundland, nors jis nemoka nei skaityti, nei rašyti.

Curnew turi penkis sūnus, iš kurių trys dalyvaavo šiame kare užjūry.

Teisėjas Maden pareiškė, nors jis turis jam atsakyti pilietybę, bet kadangi jis ganėtinai yra įrodes, kad jis galis būti geru piliečiu, o tokiu mūsų šaliai ir reikią, todėl ir suteikiąs jam pilietybę.

Amerika Siuncia Ginklu Kinijai

Washington, D. C. — Valstybės Departmentas praneša šios šalies Kongresui, kad Jung. Valst. militarė pagalba yra kely Kinijos prieškomunistinėms jėgoms.

Valst. Departmentas savo memorandumu pranešė, kad jis užtvirtino kelėtą kontraktų, kuriais Chiang Kai-Sheko vyriausybei parduodama nupiginta kaina daug likusių po šio karo ginklų.

Typhus Epidemija Siaučia Rumunijoje

Paryžius — United Nations atstovas pranešė, kad šiuo tarpu Rumunijoje esą 40,000 žmonių sergančių typho šiltine. Kas savaitę apie 2,500 atsiranda naujų susirgimų. Iš Pragos (Čekoslovakijos) pasiūsta 44,000 svarų amerikoniško DDT išnaikinimui šią ligą nešiojančių gyvių.

Šią ligą nešioja ir platinama utėlės. Kadangi Rumunija dabar valdo Rusijos komunistai, tai tas parodo, kad jie tą šalį privedė prie tokio skurdo, kad ją apipuošė utėlės, kurios dabar skleidžia typho epidemiją. Gal būtų daug geriau, kad DDT būtų panaudota prieš dvikojas Stalino "utėles" — komunistus, kurie kokią tik šalį užvaldo ją tuoj baisiai nuskurdina ir yra priežastimi mažųjų gyvių — utėlių, priveisimo. Lietuviai nuo seno žino, kad maskolius ir utėlės, tai neišskiriami draugai. Kur vienas atsiranda ten ir kitas.

Dar Pridės 8 Kalbas

Valstybės Departamento kontroliuoja ma radio transliavimo į užsienį stotis "The Voice of America", planuoja pridėti dar 8 kalbas.

Ligšiol transliuojama 23 kalbomis. Jei bus gauta iš Kongreso padidinimas lėšų, tai transliavimas bus siąs padaugintas dar šiomis kalbomis: Arabų, Turkų, Iranų, Suomiu, Švedų, Norvegų, Danų ir Olandų.

Žmogus nematąs gero kituose yra pats nedoras.



New Yorko miesto mayoras William O'Dwyer, atidarydamas 17 metinę Jungtinių Valstybių miestų mayorų konferenciją New Yorke, sveikina atvykusius 250 miestų ekutyvus. Dešinėje sėdi mayoras George W. Welsh iš Grand Rapids, Mish., kuris yra konferencijos pirmininkas.

IŠ LIETUVIŲ KATALIKŲ GYVENIMO TREMTYJE

Kaip gyvena lietuviai moksleiviai ateitininkai

Lietuvių moksleivių ateitininkų būreliai yra berods visose tremties gimnazijose. Jų dvasios vadas kun. P. Patlaba šią vasarą aplankė visas anglų ir amerikiečių zonų kuopas ir padarė Kan. F. Kapočiui, tautiniam delegatui, pranešimą apie tos organizacijos narių dvasios stovį.

Muencheno ateitininkai neseniai atšventė savo veiklos metines. Keturių korporacijos — Grandis, Šatrija, Gaja ir Kęstutis davė iškilmingą įžodį. Buvo pašventinta vėliava, ir suruošta bendra vakarienė. Šventės iškilnėse da-

Turi Naują Galingą Ledlaužį

Washington — Pakrančių Sargyba (Coast Guard), paskelbė, kad ji įsigijusi naują galingą 290 pėdų ledlaužį laivą.

Šis naujasis ledlaužis turis abejuose galuose propelerį ir lengvai laužo virš trijų pėdų storio ledą.

Arabai Sudaro Naują Armiją

Jeruzalė, Palestina — Arabų Lyga nusprendė sudaryti naują armiją iš arabų valstybių reguliarios armijos, jeigu tik Jungtinės Tautos sudarys tarptautinę armiją vykdyti Palestinos padalinimą.

Granito Nuteistas Už Apiplėšimą

Samuel S. Granito, 41 m., Brooklyn, N. Y. plėšikas, tapo nuteistas nuo 15 iki 20 m. kalėjiman. Jį rado kaltu aukštasis teismas dalyvavime apiplėšime \$109,000 Hyde Parke.

Bausmę paskelbė teisėjas Felix Forte. Tame apiplėšime dalyvavo 6 maskuoti banditai, bet tik viena Granito tepasisekė suimti.

lyvavo ir vok. universiteto rektorius.

Kaip šventė tremtiniai Kalėdų šventes

Šv. Kalėdų šventės tremtiniai šventė gilioje religinėje nuotaikoje, su ypatingu dvasios pakilimu. Tas dienas tremtinių stalo nepuošė nei puošnūs valgiai, nei gėrimai. IRO organizacija ypatingai šiais metais buvo "šykšti" ir jokio švenčių maisto nedavė.

Retas kuris tremtinys toks dienoms tesusilaukė pakietėlio iš savo giminių Amerikoje. Už tą pagirtina, kad tremtiniai prieš šventes daugiau artinosi prie Dievo Stalo, atlikdami išpažintį ir priimdami Šv. Komuniją.

Lietuviai moksleiviai yra giliai religingi

Šiuo metu kun. Gutauskas, delegatūros patarėjas mokyklų ir jaunuomenės reikalams, aplankė daugelį lietuvių stovyklų mokyklų, gimnazijų, susipažindamas su religiniu auklėjimu bei mokymu. Vyresnėse klasėse tuo metu buvo pravesta religinė anketė.

Nors dar nėra surinkti galutiniai duomenys, bet iš esamų jau matyti, kad mokslus einantis tremties jaunimas yra giliai religingas. Daugelis jų šv. Komuniją priima kas mėnuo, kiti kasdien. Nepraktikuojančių kaip ir nėra.

Vyriausias skautų dvasios vadas pakeltas į skautininkus

Lietuvos skautų organizacijos vadovybė, įvertindama didelius nuopelnus skautijai jos dvasios vado kun. dr. Vaišnoros, pakėlė jį į skautininko laipsnį. Skautų organizacijai džiugu buvo stovyklų metu matyti uniformuotą kunigą. Į skautininkus pakelti: L. Skautų Sąjungos tarybos narys kun. Prof. Yla ir Kempteno gimnazijos kapelionas Juozas Parnavas.

K. Pelėkis.

PASKUTINIS PASITYČIOJIMAS IŠ TREMTINIŲ

(Tremtinių vargai "Funk" kareivinėse Muenchene paliekant Vokietiją).

Bavarijos sostinėje Muenchene, "Funk" kareivinėse yra įrengta didžiulė išvykstantiems iš Vokietijos tremtiniam stovykla. Kiekvienas pietinėj Bavarijos dalyje gyvenęs DP, kuriam susidaro galimybė išvykti į užjūry, apie 3-4 mėnesius laiko turi paragauti "puikaus" "Funk" kareivinių gyvenimo. Čia vyksta įvairiausi sveikatos patikrinimai, dokumentų sudarymai ir atliekami visi kiti įvairiausi formalumai.

NEŽMONISKOS GYVENIMO SĄLYGOS

Visose tremtinių stovyklose yra labai blogai su maistu, bet žmonės vis tik apsigina dar nuo bado, — nes kiekvienas gauna ir rankas tai, kas jam skirta. Gi "Funk" kareivinėse vargšai tremtiniai maitinami žymiai blogiau, negu kad bolševikų kalėjimuose ar nacių buv. koncentracijos stovyklose.

AR IRO ĮSTAIGOS TAI ŽINO?

Ne kartą dėl tų nenormalumų lietuvių tremtiniai buvo kreipęsi į buv. UNRRA'os ar į dabartines IRO įstaigų centrus, bet ta networka ir pasityčiojimas iš mūsų tremtinių tebeviešpatauja iki šiol "Funk" kareivinių stovykloje. Tai yra ne kas kita, kaip bolševikinės rankos darbas, kuri per savo agentus įvairiausiais būdais stengiasi palaužti padorius tremtinius ir juos sugniuždyti, sudarant tokias nežmoniškas gyvenimui sąlygas ir įvairiausių trukdymų ir laisvesnį gyvenimą. Iki šiol dar yra pilna bolševikų agentų IRO įstaigose, kurių tikslas — terorizuoti tremtinius, išstumti juos iš pusiausvyros.

Tremtiniai nuoširdžiai prašo brolius amerikiečius, kad jie, turėdami laisvesnį žodį ir galimybę prieiti prie atitinkamų valdžios įstaigų, pakreiptų visą reikalą taip, kad išvykstančiųjų ir pasilikusių dar Vokietijoje bolševikinė ranka nebepasiektų, kad globos organizacijos tikrai nuoširdžiai padėtų tremtiniam, o nebūtų bolševizmo agentų lizdai. Amerikiečių valdžia turėtų dėti pastangas, kad nė vienas bolševikų agentas nerastų vietos tremtinių globos organizacijose. Tokių stovyklų administravimas turėtų būti pačių tremtinių — pabaltiečių rankose, nes tik jų tarpe nėra "dėdės Juozo" gėrbėjų, bolševikų agentų.

L. Rytas.

Nebūk be įdomiausio laikraščio "DARBININKO"

Dabar geriausias laikas užsirašyti darbo žmonių laikraštį "DARBININKĄ".

Tik per "DARBININKĄ" sužinosime apie savo draugus, gyvenančius Amerikoje ir visame pasaulyje.

Tik per "DARBININKĄ" mes sužinosime, kas dedasi pavergtoje Lietuvoje.

"DARBININKAS" buvo, yra ir bus geriausias Amerikos lietuvių išeivijoje laikraštis.

"DARBININKAS" yra pripažintas kaipo rimčiausias katalikiškoje dvasioje vedamas laikraštis.

"DARBININKAS" išeina du sykiu į savaitę ir metams kainuoja \$5.00; pusei metų \$2.50.

"DARBININKAS" imant tik syki į savaitę, metams kainuoja \$3.00; pusei metų — \$1.50.

"DARBININKAS"

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

SEND, Inc.

SHIPMENTS TO EUROPE'S NEEDY DISTRIBUTORS
304 W. 63rd St., Chicago 21, Ill. — Tel. ENG. 5028

SEND PRIIMA MAISTO SIUNTIŲ UZSAKYMUS I VISUS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS OKUPACINES ZONAS, ISSKIRIANT U.S.S.R. ZONAS.

SEND Piliausiai garantuoja Tamtos užsakyto siuntinio pristatymą. Jei dėl tam tikrų priežasčių negalima pristatyti siuntinio, jūs įmokėti pinigai bus gražinami.
SEND Priima iš kiekvieno siuntinio gavėjo ir trumpo turinio laiška, kurį kartu su pakviutuotu orderiu prisiunčia Tamstai.
SEND Standartiniai maisto siuntiniai susideda iš grynų produktų — VISO 23 SVARŲ NET.

Siųsk Maisto Siuntinius Tik Per	3 sv. Taukų.	5 sv. Cukraus.
SEND	2 sv. Kavos.	5 sv. Miltų.
Siuntinio pilna kaina:	1 sv. Ryžių.	2 sv. Mėsos.
Tik \$10.00	1 sv. Kond. Pleno.	1 sv. Kakao.
	1 sv. Šokolado.	1 sv. Muilo.
	1 svarą Džiovintų Vaisių.	

Tuoju pasinaudokit žemiau esančiu užsakymo orderiu!

UZSAKYTOJAS:
Vardas ir Pavardė
Numeris ir Gatvė
Miestas Valstybė

GAVEJAS:
Vardas ir Pavardė
Gatvė Nr. Miestas
Ypatingas Adresas
Valstybė Zona

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Eilinė Maskvos Operacija

Čekoslovakijoje daroma pastangų pasipriešinti komunistų okupacijai. Dalykas toks, kad iki šiol Čekoslovakija buvo tik pusiau pavergta. Jos prezidentas Beneš ne komunistas, bet valdžios kabineto pirmininkas Gottwald yra labai veiklus komunistas. Jis uoliai remia komunistų užsimojimą pasigriebti krašto policiją ir savo rankas. Tuo tarpu trijų ne komunistinių partijų atstovai rezignavo iš koalicinio kabineto, tuo tikslu, kad pareikštų griežtą aktyvų protestą prieš komunistų pasikeitimą. Jiems rezignavus, valdžios kabinete pasilieka vien komunistai. Atrodo, kad kalbamieji atstovai padarė neįsitingą žingsnį, palikdami komunistus šeiminkauti! Tačiau jie turi tam tikrą išsiaiškinimą. Jie atstovauja stambias partijas: Tautinių Socialistų, Slovakų Demokratus ir Katalikų. Jos turi būti valdžioje atstovaujamos, nes konstitucija reikalauja sudėtinės bei koalicinės vyriausybės. Jei komunistai mėgintų užimti valdžioje jų vietas, tai Čekoslovakijos konstitucija būtų sulaužyta. Tuo būdu, rezignavusių atstovų manevras siekia patikrinti, ar Čekoslovakijos konstitucija ką nors reikšima, ar tik yra tuščias žodis. Prezidentas Beneš lyg abejoja ar toks atstovų žingsnis atneš kiek naudos, ar tik bus nieko nereikšmingas protesto mostas. Ir kol kas jų rezignacijos nėra priėmęs.

Demokratinėje santvarkoje toks valdžios kabineto susiskaldymas turi daug reikšmės. Tas skaitoma rimtu vyriausybės persilaužimu ir tuč tuojau formuojama naujas koalicinis kabinetas, būtent, skiriami nauji atstovai, tų pačių partijų nariai. Benešas norėtų taip pasielgti ir pagal parlamentarinę taisyklę pavesti kabineto pirmininkui bei premieriui sudaryti naują vyriausybę. Bet premieras yra komunistas Gottwald (čekas su vokiška pavarde!). Jis kaip tikrai trokšta sudaryti naują vyriausybės sąstatą ir įstatyti ir rezignavusių ministrų vietas — savo žmones, t. y. slaptus komunistus ar jų bendrakauleivius. Toliau Gottwaldo planas aiškus: rezignavusius ministrus padaryti ne tik liaudies priešais, bet ir sąmokslininkais prieš valstybės saugumą. Tam pavykus, kaltinamus asmenis belieka tik likviduoti: areštuoti, tardyti, kankynėmis išgauti iš jų prisipažinimą prieš daromą jiems priekaištų ir — numarinti juos kalėjime, arba tiesiog sušaudyti. Pašalinus partijų vadus, pačias partijas likviduoti ir įvyksiančius pavasarį rinkimus pravesti pagal išdirbtą Sovietų techniką: tik vienos komunistų partijos kandidatai ir vieningas šimtprocentinis balsavimas. Dėl įvairumo, šimtas nuošimčių gali būti kiek sumažybinas: 98.5%, ar tam panašiai. Prezidento Benešo likimas gali būti liūdnas negu Mikolaičio — ne visiems gi vyksta laimingai pabėgti. Gi Čekoslovakija bus panaši Lenkijai. Žodžiu, tai žada būti ilinė Maskvos chirurgų operacija.

Duokime savo auką lietuviams tremtiniams šelpti per BALF skyrius, savo organizacijas ir įstaigas, kuriuos gautas aukas persiunčia BALF centrui, arba tuojau siųskime sekančiu adresu:

Parašė Jonas Kmitas

PARTIZANAI

Antroji dalis

7.

Gruzdo Pasaka

— Tik suprask, Alenyte, ir įsidėk į galva šią taisyklę: su rusais, ypač su bolševikais kalbant, reik parodyti daug atkaklumo ir net storžievystės. Kartais ir pakeikti prisieina.

— Na, jau na, — atsakė jaunesnysis, — kam jau to keiksmo? Keikti negražu.

— Aš žinau, panele, kad negražu, bet kad su rusais kitaip negalima. Iš prityrimo tai žinau.

Keista, kad vyresnis jaunesnįjį panele vadina. Iš tikrųjų tai nebuvo kokia panelė, tik kaimo mergina Alena Ilgaičiukė, dabar persirėdžius į raudonąjį leitenantą. Jos palydovus ne kas kits tik Grūzdas, kapitono požymius turis. Juodu mėgina pereiti per nuteriotą ruožą į miškus ir pataikyti į partizanų stovyklą. Eina dienos metu, nes taip saugiausia. Išėjo anksti, bet "valymo" ruožas platus, nežinia, ar iki vakaro pasieks partizanų požemį. Eina ne skubiai, tarsi išėję pasivaikščioti, nes jei skubėtų, tai su-

Žvilgsnis praeitin ir dabartin

Muravjovas Ir... Dekanozovas

SKIRTUMO NĖRA

Sugretindamas šiuo vardu, antraštėje tarp jų padėjau daugtaškį, tačiau, jeigu mesime žvilgsnį į caro priespaudos laikus ir mintimis nuklysimė į 1863 metų lietuvišką lenkišką sukilimą prieš caro vergiją Lietuvoje ir pirmosios bolševikinės okupacijos Lietuvoje laikotarpį 1940-41 metais — pamatysime, kad analogiškai sausis visiškai tas pats. Tik tuo metu Vilniuje siautėjo žiaurusis Muravjovas, o bolševikinės okupacijos metu, Kaune — Dekanozovas...

Įsiliepsnojus 1863 metų sukilimui, caro vyriausybė jokių vilčių nebeturėjo jį numalšinti ir, kaip istorija byloja, buvo norėta visiškai atleisti priespaudos vadžias ir lietuviams su lenkais leisti apsispręsti kaip jie išmano. Deja, kažkas pakišęs carui minti, jog reikalinga surasti "gabų" žmogų generalgubernatoriumi į tą kraštą ir pamėginti sukilimą lokalizuoti. Lietuvos žemėse tuo metu vyko veržlus ir audringas caro priespaudėjams pasipriešinimas. Žmonės, su primityviausiais ginklais: dalgiais, kirviais, lazdomis ir kitokiais įnagiais šlavė savo kankintojus tartum sienpiūviai žolę pievose...

RASTAS TOTORIŠKOS ISVAIZDOS VYRAS

Ir vis dėlto, Petrapilyje buvo rastas ligi tol mažai girdėtas karinis topografas, plačių žandų, totoriškos išvaizdos, kresno ūgio vyras — pavarde Muravjovas. Kaip vėliau pasirodė, tai buvo tikras Čingischano palikuonis... Jis apsiėmė sukilėlius sutvarkyti...

Išvykstant jam iš Petrapilio į Vilnių, yra sakoma, kad pati carienė, nebeturėdama vilties dėl sukilimo numalšinimo, prašiusi — maldaudama, kad jis pasistengtų nors jau Lietuvą sutvarkyti, kad kaip nors ji liktų prieš "matuškos" Rusijos. Kitos sritis — jai mažiau berūpėjo...

Tačiau, kaip vėliau pakeltų įtarimą, kad mėgina kažkur pabėgti. Kas bus, jei iki vakaro saviškių nepasieks? Apie tai negalvoja, bent Alena. Jai nerūpi, ar Grūzdas turi kokį planą. Pilnai jam pasitiki, nes jau įrodė, kad iš pavojaus sugeba išsisukti. Išoriniai Grūzdas atrodo nieko nepaisąs. Tas jau suteikia pilną ramybę. Grūzdas mėgina ją pamokyti, kaip elgtis pavojui užklupus.

— Matai, Alenyte, raudonojoje armijoje ne visi rusai. Daug ten azijatų, gal daugiau negu rusų. Azijatai beveik visai laukiniai žmonės, su jais reikia smarkiai: riktelsi, užkeiksi, ar kumštį bei revolverį po nosia pakiši, ir tuojau jiems toptelia mintis, kad esi už juos galingsnis, jų viršininkas. Tuomet jie klausio. Tamsūnai, mat. Tiesa, ir rusai ne ką gudresni, bet tarp jų yra fanatikų komunistų. Tie įtaria, klausinėja, veda pas komisarą. Tuomet...

— Kas gi tuomet?

— Na, tuomet jau teks atsisiaudyti, prasiūsti pro jų frontą ir — bėgti.

— Bėgti? Tai kokie mudu partizanai?

— Matau, kad esi karinga mergaitė. Bet mūsų tikslams išlikti gyviem. Kas per nauja, jei mus nukaus? Žinoma, jei atkirstų kelią, tada jau teks kovoti ir gyviems nepasiduoti. Paskutinė kulka — sau. Tačiau pirma to reikia sunaudoti visas išsigelbėjimo priemones. Kur nepajėgi nugalėti, reikia

matysime, Muravjovas, savo nežmonišku žiaurumu, jam skirtą uždavinį atliko su kaupu. Sukilimas buvo numalšintas ir rusifikacija šiuose kraštuose pravesta net "virš plano"...

Kas charakteringa, kad, istorinėmis žiniomis, Muravjovas buvęs provoslavaiškai labai "religinas". Jis iš Petrapilio buvęs išleistas popų laiminamas ir Vilniuje sutiktas su... pamaldomis...

LIEJOSI LIETUVIŲ KRAUJAS

Vilniuje, Filaretų cerkvėje, davus jam pirmąjį palaiminimą, Muravjovas "pirmai pradžiai" tuojaus liepęs pakarti du katalikų kunigus. Ši ekzekucija buvusi įvykdyta su didžiule pompa, stebint milžiniškomis žmonių minioms. Tuo norėta įbauginti ypač katalikiškąją dvasiškiją, nes iš jos pusės daugiausia ir reikėsi pasipriešinimas caro priespaudai.

Vėliau, Muravjovo siautėjimo metu, Lietuvos kaimai, miestai ir miesteliai paplūdo lietuvių kraujais ir ašarose. Išstos vilkstinės Lietuvos dvasiškių, bajorų ir susipratusių kaimiečių pėsti, surakintomis geležiniais pančiais kojomis ir rankomis buvo varomi į Sibirą arba kariami vietoje. Kaune, dabartinėje Ukmergės gatvėje, kur šiuo metu stovi pastatyta rusų cerkvė, stovėjo kartuvės ir masiniai ten buvo kariami Lietuvos sukilėliai. Kartuvėse išstais laukais buvo nusėtas visas Lietuvos kraštas...

UŽDARĖ BLAIVYBĖS DRAUGIJA

To dar mažai. 1865 metais Muravjovas uždraudė Lietuvoje knygas lotyniškomis raidėmis ir prievarta bruko rusiškąją "graždanką". Visas kraštas skendo alkoholyje ir buvo nusėtas pakelės karcamomis. Mat, apsisvaiginę gyventojai — lengviau valdyti ir terorizuoti. Tą pragaištingą caro valdžios politiką, žinoma, pasitebėjo ir patys lietuviai.

Ypatingą dėmesį į tai atkreipė vyskupas Motiejus Valančius. Jis įsteigė Lietuvos Blaivinkų Draugiją, kurią, tačiau, pastebėjo Muravjovo budri akis ir tą draugiją, kaip kenksmingą valdžios politikai, uždarė, o patį vysk. Valančių — griežtai įspėjo panašią organizaciją nebetverti... Blaivinkų Draugija buvo įsteigta dar prieš Muravjovą 1861 metais.

Toks bausis Muravjovo Koriko žiaurumas Lietuvoje ėmė kelti baimės kai kuriems net caro Rusijos aukštiems pareigūnams ir jie ėmė intervenuoti, kad toks bausis teroras krašte būtų sustabdytas, bet Muravjovas — į tai jokio dėmesio nekreipė, nes jis buvo paskirtas Vilniaus generalgubernatoriumi su neribotomis teisėmis...

NARSUS KOVOTOJAS UŽ LIETUVOS TEISES

Ypatingai aršiu kovotoju istorijos lapuose minimas lietuvis, katalikų kunigas Mackevičius, kuris sukilėlius vadovavo tiesiog legendariškais metodais. Jis visur atsiradavo, visur pribūdavo, kur tik buvo reikalinga, tačiau jokiū būdu jo pagauti niekas negalėjo. Jis buvo narsus kovotojas už Lietuvos teises, bet kartu ir garbingas sukilėlis. Atlikęs didelius darbus sukilėlių kovoj prieš caro priespaudą ir, vis dėlto, matydamas, kad sukilimas baigiamas užspinti, kun. Mackevičius nutarė pabėgti į užsienį. Deja, išdavikų buvo išduotas besikeliant laiveliu per Nemuną ir sumintas. Žinoma, vėliau jį Muravjovas pakorė, tačiau jo paties užrašuose apie kun. Mackevičių buvę parašyta, kad tai buvęs narsus kovotojas, sumanus, o kartu ir garbingai kovojęs žmogus.

KIEK TAMSTA Į DIENĄ SUVALGOTE VAIKŲ?

Antra sukilėlių žvaigždė tenka skaityti tuo metu Vilniaus apylinkėse veikęs sukilėlių vadas Sierakauskis, kurio vardu ir šiuo metu Vilniuje yra pakrikštyta viena gatvė. Šio vyro istorija veikia buvusi garbinga ir atsiausi kovai dėl laisvės. Apie Sierakauskio seserį yra pasakojama tokia istorija:

SIŪSKITE DOVANAS

Daugelyje salių ir sandėliukų yra surinkta rūbų, apsiavimo, maisto, medikamentų ir kitokių gėrybių, kuriems į BALF pasiūsti vis laukiamas didesnio kiekio. Tuo tarpu Europoj lietuviams laukia maisto ir drabužių, vaistų, vitaminų ir mokykloms reikmenų. Ypač visko daugiau reikia žiemos metu. Dėl to prašome visus BALF skyrius, parapijas, salių vadovy-

Kai Vilniaus gatvėse dingęs be žinios Sierakauskių kaimyno vaikas, tai Sierakauskaitė įsidrąsinusi nuėjus tiesiai pas Muravjovą ir paklausiusi: — Kiek tamsta į dieną suvalgotė vaikų? — Kodėl to klausai? — pasigirdęs Muravjovo atsakymas klausimo formoj.

— Gi vakar dingo mūsų kaimynų vakas, o, kai užklausė policiją, ji trumpai atsakė: "Gal Muravjovas praryjo"...

— O kiek tu manai? — ironiškai paklausęs Muravjovas.

— Aš manau, kad šiokiadieniai — mažiausia po vieną vaiką, o iškilmingesnis šventėmis — gal po kokius aštuonis... — atsakė Sierakauskaitė...

— Ir kas charakteringa, kad Muravjovas Sierakauskaitės ne tik nenubaudė, bet vėliau — net... pensiją paskyręs... (Mat, ir tas žiauruolis savotiškų keistenybių turėjo... — "Už drąsą...")

Sierakauskio likimą taip gi ištiko kun. Mackevičiaus dalia. Jis buvo pakartas Vilniuje, Lūkiškio aikštėj...

KAIP ATRODO BOLŠEVIKŲ VEIDAI?

O kaip atrodo bolševikiškos priespaudos veidas?

Nagi, lygiai taip pat, tik jų priespaudos ir terorizavimo metodai yra "moderniškesni", rafinuotesni...

Caro laikais, Lietuvoje, Vilniuje, siautėjo Muravjovas, bolševikų — Kaune — Dekanozovas. Caro laikais už lietuvišką žodi ir patriotinę veiklą grėsė Sibiras, kalėjimai ir kartuvės, prie bolševikų — taip pat. Prie vienu ir prie kitu plūdo Lietuva kraujo ir

buvo mano sumetimas. Na, ir tarnavau. Jų eilėse perėjau visą rusų - vokiečių karą. Apie karą įvykius nėra ką įdomaus papasakoti. Iš tolo šaudai į priešų pozicijas ir nežinau, kur tavo kulka nulėkė. Nuobodu. Vargas, pusbadis, vabzdžiai. Vasarą karštis, žiemą šaltis — tai tokie karių žygdarbiai. Na, kartais tenka ir durklais susiremti. Tuomet tai jau klaukus momentas. Bet neilgai trunka. Viens kits nudūrtas, ir vieni arba kiti bėga. Ir mums kartais teko bėgti, kartais vyti. Tai daroma masėmis, paskirų žygdarbių beveik nepasitaiko, nebent partizaninėse kautynėse. Ten tai vien asmeniniai žygdarbiai. Na, kartais kas moka apie save gražiai pameluoti. Būna, žinoma, ir tikrų atsižymėjimų, bet ne tiek ir ne tokių, kaip apie juos rašoma. Tačiau su manim buvo toks atsitikimas...

— Didvyriškas, žinoma.

— Ne visai, ar verčiau visai ne. Nežinau, kaip čia pasakius. Na, trumpai tariant, vedė mane sušaudyti.

— Vokiečiai?

— Taigi kad ne. Bolševikai.

— Už ką gi?

— Vienu žodžiu neatsakysi. Čia reikia papasakoti. Pas mus buvo toks komisaras...

— Žinote, kas yra komisaras?

— Bolševikų viršininkas.

— Savo mokslą kada nors prieš juos panaudos?

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

bes ir pavienius žmones neatidėliojant tuoj visas gėrybes siūsti į BALF sandėlį.

Prašome ir drabužių donatotojus nelaukti, iki kas ateis jų paimti. Dabar, esant blogiems keiliams, sunku tikėtis, kad greit automobiliais jūsų dovanas kas pasiimtų. Gėrybės, greičiausiai — patys siųskite tuoj, nelaukdami, siųskite į savo BALF skyriaus sandėliuką, arba tiesiog į BALF Centro sandėlį, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Pavasariui artėjant, kai rūbų šėpas šeiminkės valo, atsiranda daug daug drabužių. Dėl to ką galite siūsti dabar, nelaukite. Iki didesniais siuntiniais spėsėte atsiųsti mažesni siuntiniai jau bus pasiekę tremtinius ir jiems pagelbės.

Tremtiniai negali šiandien misti pernai padovanotu ir sunaudotu maistu! Tremtinių negali pridenkti pernai gauti ir jau sudėvėti rūbai! Šiandien paaukotos tremtiniams gėrybės pagelbės nulemti net ateities Lietuvai!

...Viską siųskite adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. Warehouse 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

ašarų upėse. Muravjovas Lietuvoje stengėsi užgnaužti katalikybę, bolševikai — taip pat, tik pirmieji tai misijai pravesti siuntė barzdotos popus, o antrieji — skustus, su naganais rankose ir vietoj pravoslavizmo, prievarta pirmo VKP (b) istoriją. Muravjovas buvo įvedęs vietoj lotyniškų raidžių rusiškąją "graždanką" Lietuvoje, bolševikai — taip pat planavo įvesti savą raidyną Lietuvoje, deja, nebesusėpė pirmosios okupacijos metais...

Taigi, istorija kartoja si ir Lietuva tebeplūsta kraujuje ir ašarose nuo azijatiškų, mongoliškų kilmės, rusiškų imperalistų.

Ir kada baigsis josios kancios? (Strapsniui medžiaga imta iš mūsų anų laikų veteranų žodinių pasakojimų).

Pranys Alšėnas.

intis gudrumo.

— Bet tamsta juk gudrus. Pati tai mačiau ir negalėjau atsigėrėti.

— Vis dėlto gėrėjaisi? Labai malonu tai girdėti. Na, kvailumu manęs Dievulis nenukriaudė. Kol kas sekasi. Bet kartais būna tokių pavojų...

— Tur būt daug jų matęs? Papasakok.

Grūzdas su nuostaba į ją pažvelgė. Kovinga merga. Žino, kad eina į pavojų ir nori apie jį kalbėti. Na, kad nori, tai gausi ko nori.

— Panelė žinai, kad aš tarnavau raudonojoje armijoje?

— Ar taip? Aš to nežinojau, taigi negalėjau atsistebėti, iš kur tamsta išmokai taip gudriai su tais maskoliais apseiti. Kartais man atėdavo mintis, ar nebūsi...

— Provokatorius - išdavikas? Aš žinau, kad tokia mintis bet kam gali ateiti. Bet ne. Aš ne išdavikas, tiksliai buvęs raudonarmietis. Buvau betarnaujas Lietuvos kariuomenėje, kai 1940 metais įsibrovė pas mus bolševikai. Mane draugis su kitais jie įterpė į raudonąją armiją. Išėitys buvo trys: tarnauti, pabėgti ir — nusižudyti... Aš pasiryžau, tuo sumetimu, kad šį tą nuo jų išmoksiu ir...

— Savo mokslą kada nors prieš juos panaudos?

— Koks tamstos miklus protas! Taip, toks

(Bus daugiau)

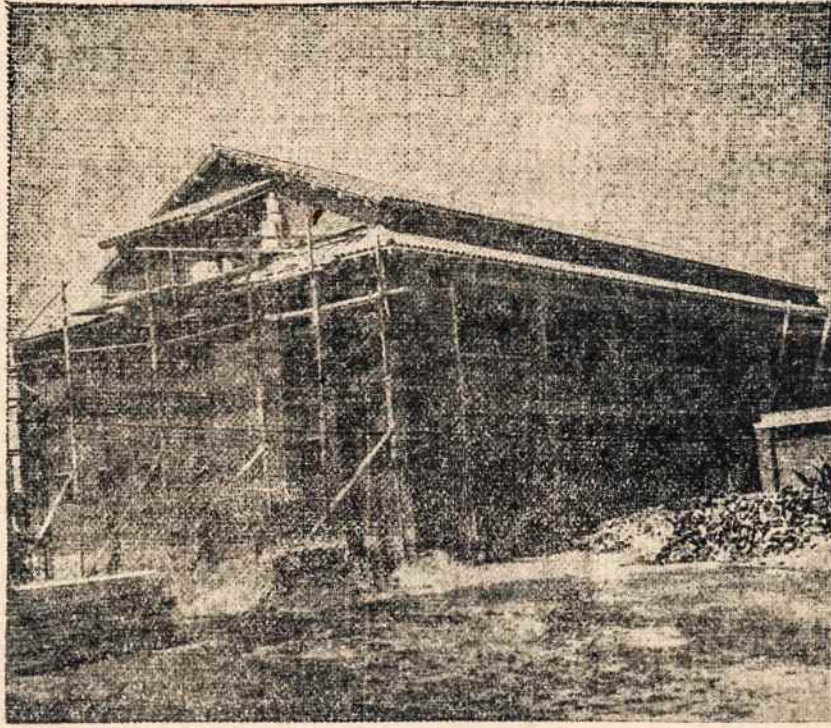
ARGENTINOS LIETUVIAI STATO PIRMĄ LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ IR SALĘ

Argentinos lietuviai jau nuo kovo mėn., 16 d., 1942 m., turi savo lietuvišką mokyklą. Kun. Jonui J. Jakaičiui, MIC. padrašinant bei kviečiant, šv. Kazimiero Seserys atidarė tą pradžios mokyklą šalia bažnyčios. Bet visą laiką toji mokykla veikė labai siaurose rėmuose. Mat, naudojo parapijos name esančius kambarėlius. Taigi buvo ir mažai vietos ir labai daug vaikų nebuvo galima priimti. Ot, kodėl ir atsirado reikalas statyti, rodos, neįmanomą pastatą — naują mokyklą ir salę.

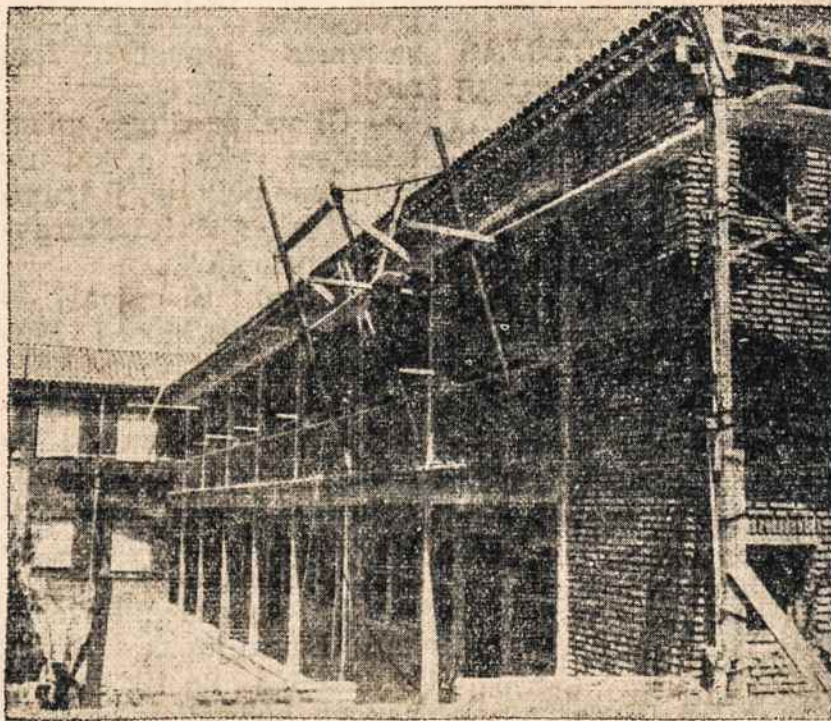
Gal niekuomet Argentinos lietuviai nepavys USA brolių ir seserų savo finansišku pajėgumu. Tačiau, nežiūrint to, Buenos Aires ir Avellanedos lietuviai sukruto statyti tą milžinišką pastatą. Darbas buvo pradėtas pereinamais metais, geriau sakant, rugsėjo mėn., 1946 m. Daug laiko prabėgo, o vis dar tas Argentinos paminklas nėra baigtas — praėjo vienas metas ir 4 mėnesiai. Mat, kas lengviau vykdoma USA, tai pas mus, eina labai lėtai žingsniais. Svarbiausia, trūkumas pinigų, kai medžiagų nebuvo, visokios kliūtys, kaip visuomet pasitaiko statyboje. Bet diena iš dienos statyba kilo į viršų. Galime pasigirti, kad Argentinos lietuviai, kaip skruzdės "po mačecelio" lipdė ir taisė — ėmė laiko, bet šandien beveik baigiami didesnieji darbai. Visgi lieka tie mažieji dalykėliai: stiklus įdėti, visus kambarius išdažyti, duris įdėti, išlustruoti (nušveisti) mozaiką, šalygtavius sutvarkyti, kiemus išlyginti, ir tt. tt.

Gali pastatyti namą, bet juo negali naudotis, kol nebus viskas viduj įrengta. Taigi mums daug galvosuko, kaip rasti suolus mokyklai, rašomas lentas įtaisyti, šviesas įtaisyti, keletą raštinių prirengti, jau nebekalbant apie salės reikalus. Ne juokas, įtaisyti 8 klases su visokiais įrengimais. Džiaukis, jei gali centavus prie centavo dėti.

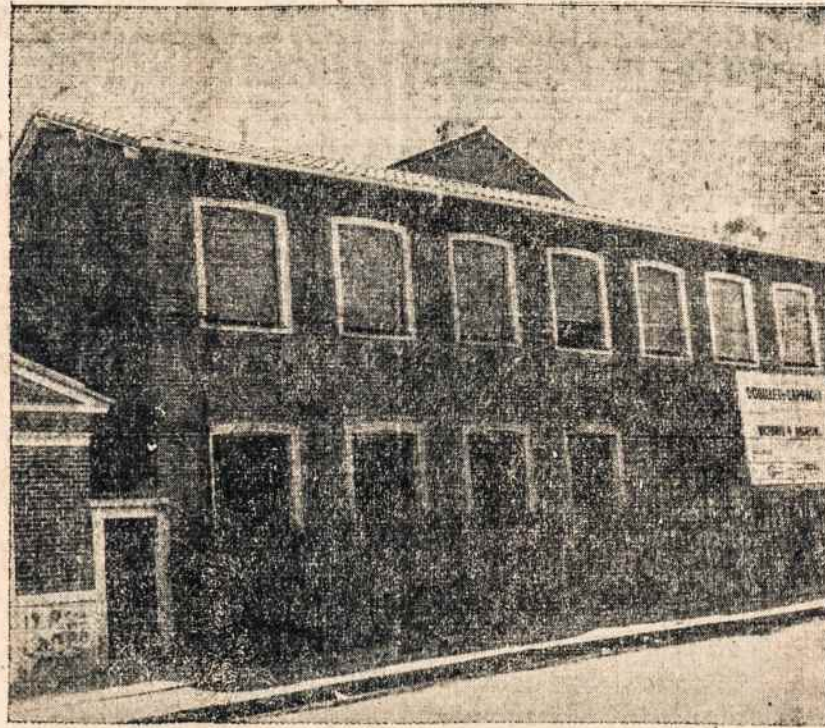
Apkarpptom jėgoms visi tie dalykai Argentinos lietuviams atrodo, kaip nenugalimi kalneliai ir kalnai. Darbas seniai pradėtas, bet kas žino, kada



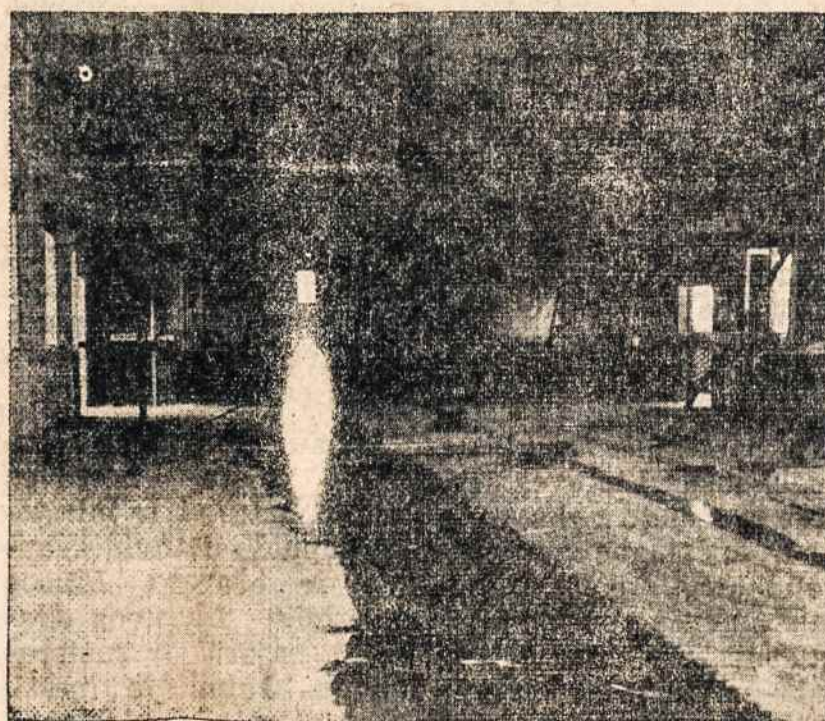
Mokykla ir Salė — dviejų aukštų pastatas, žiūrint iš parapijos sodo pusės. Didelis ir gražus namas, lietuvių pasididžiavimas.



Vaizdas iš šono, matosi abidvi galerijos ir vienas kiemas. Darbo iš lauko pusės dar reikia atlikti.



Naujas Lietuvių Paminklas — Salė ir Mokykla, Brašil 835, Avellaneda. Vaizdas iš priešakio žiūrint — trūksta langus įdėti.



Nepilnas salės vaizdas. Matosi scenerija. Be to, grindis (parketas) dedamos. Mūsų veikimas pagyvės.

bus galima apvainikuoti tą Kristui ir Bažnyčiai reikalingą pastatą? Visgi, Dievui laimiant, čionykšti lietuviai tiki, kad sulauks greitai tų didelių iškilnių — pirmą kartą, šventinti Argentinos Lietuvių mokyklą ir salę. Vaikai turės mokyklą, kur bus galima lietuviškai mokintis, o visuomenės gyvenimas smarkiai pagyvės.

Tėvai Marijonai stovi tų didelių darbų priešakyje. Visi jie, gimę USA. Nevienam, skaitytojui, jie bus pažįstami: kun. Jolai ir kalnai. Darbas seniai pradėtas, bet kas žino, kada

Saplys, MIC. iš Detroit, Mich., kun. Vincentas Raitelis iš Mahoney City, Pa., ir pats rašytojas gimęs South Boston, Mass. Mes visi drįstame per "DARBININKĄ", "kviesti į talką visus savo pažįstamus, draugus, geraširdžius žmones — lietuvius — prisidėti prie tų darbų, — aukoti kiek kas gali.

Salę ir mokyklą statyti yra visuomenės darbas. Taigi šis rašinys ir yra kaip ir kreipimasi į visuomenę padėti gražius, kultūriškus darbus dirbti, nors tie darbai yra toliau nuo vienos kolonijos ir duoda naudą tikrai tolimos Argentinos lietuviams. Skaitytojas lengvai galės matyti, kad darbai yra smarkiai pavartyti pirmyn. Tai yra, kiekvienas paveikslas pasako savo istoriją.

Iš anksto mūsiškiai bus dėkingi už bet kokią auką. Taigi ir sakome širdingai ačiū! Savo geradariams prašome apščiaili Dievo palaimos. Tegul Jus visus, Dievas laimina! Su Diev. Kun. Kazys Vengras, MIC.

Adresas yra šitokis: Padres Marianos Mendoza 2280 Avellaneda, F.C.S. Argentina.

Pastaba: — Pinigus į Argentiną, geriausiai siųsti bet kokio banko čekiais. Tas yra saugus dalykas, o čia lengviau galima iškeisti ir geresnis kursas.

Nusišysok!

Surašė J. K. M. Išleista 1935 m., 150 pusl.

Sakoma: juoktis sveika. Nusišysok! pripasakoja visokių juokų ir ilgesnių linksmy nuotykių. Kaina \$1.00.

15 Lietuvoje Sušaudytų Kunigų

Parašė Juozas Prunskis. Išleista 1942 m. Tai dokumentalinis bolševikų žvėriškumo įrodymas. Kaina — 15c.

"Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

- KUBILIENĖ - Vyšniauskai - Panevėžio ap. tė, Elena, nuo Šiluvos, gyv. Chicagoje.
- KUPINAS, Juozas ir Mikas, iš Butrimonių val., Alytaus ap.
- KURAS, Jonas, iš Vilkaviškio ap., rodos New Yorke.
- LAUKAITIENĖS - Babrauskaitės, Anelė ir Viktė, dukt. Antano, iš Alytaus ap.
- LENGVENIS, Jonas ir Pranas, Chicagoje.
- LUKOSIUNAS, Juozas ir Povilas, iš Butrimonių val., Alytaus ap.
- MAKNAVICIENĖ - Andrulevičiūtė, Marė, iš Pajevonio v., Vilkaviškio ap.
- MILIUNAS, Jonas ir Petras, ir sesuo Dereškevičienė, Juzė, iš Marijampolės ap.
- MITRIKAS, Simonas ir Mitrikaitė, Teklė, iš Pakruojo v., Šiaulių ap.
- MUDRAUSKAS, Feliksas, iš Rokiškio ap., Chicagoje.
- MULLER (Narkevičius), Antanas ir Jonas, gyv. Evans-ton.
- NARKEVICIUS (Muller), Antanas ir Jonas, gyv. Evans-ton.
- NARUŠEVICIUS, - Motiejus, iš Balbieriškio.
- NARUŠEVICIUTE, Ieva, ištekėjusi, turi dukterį Anelę.
- PATIEGAITĖ - Deglau, Marija, iš Naumiesčio val., Tauragės ap., vyras Deglau Joseph, ir vaikai Ema ir Martynas, Chicagoje.
- PAULIONIS, du broliai Jonas, ir Kalvarijos val., Marijampolės ap.
- PECIUKONYTE - Valiukevičienė, Marė, iš Veisiejų val., Seinų ap., gyv. Shenandoah, Pa.
- PROSZOGOLOWICZ, Levantinas, ir sesuo Liucija, iš Raudondvario val., Kauno ap., gyv. Trenton.
- POVILONIS, Izidorius, ir Kajetonas, ir sesuo Stefa iš
- Panevėžio ap.
- RAGELIS, sūnus Juozo, iš Obelių val., Rokiškio ap.
- RAUDONIENĖ - Davidauskaitė, Zofija, gyv. Akron, Ohio.
- REMEIKA, Aleksandras, s. Adomo, iš Alytaus ap.
- REMEIKA, Juozas, s. Jono, iš Alytaus ap.
- REMEIKA, Vaclovas, s. Augusto, iš Alytaus ap.
- REPSYS, Antanas, iš Užpalių val., Utenos ap.
- REPSYS, Jonas, iš Užpalių val., gyv. Detroit.
- SABALIAUSKAS, Juozas, iš Jonišio apylinkės, žmona ir vaikai, jų tarpe duktė Julija. Farmeris Bostono apylinkėje.
- SALČIUS, keli broliai, turi seserį Elzbieta Uleckienę.
- SALKAUSKAS, Aleksandras, Boleslovas, Bronislovas, Kazimieras, ir Pranas iš Ziežmarių m., Trakų ap.
- SALTINSKAS, Jonas, iš Pakruojo val., Šiaulių ap.
- SIRUTYTĖ, Marija, iš Seinų apskr.
- STIKLIUTE, iš Naumiesčio parap., Šakių ap., lankydavosi Klaipėdoje pas Kemežas.
- STOSKIUTE, Teofilė, iš Butrimonių val., Alytaus ap.
- STULAS, Jonas, iš Skirsnemunės parap., Kaniukų val.
- URBANAVICIUS, Jokubas, ir jo vaikai Antanas ir Jonas.
- URBONAS, Aleksandras, gim. Petrapilyje, Rusijoje, gyvenęs Kaune.
- URBONAS, Petras, ir sesuo Dutkus, Ągota, iš Pušaloto v., Panevėžio ap., Chicagoje ar Philadelphiaje.
- VARKALAITĖ, Marijona, ištekėjusi, iš Skapiškio val., Rokiškio ap.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti **CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA** 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

1918-1948 Vasario 16

Nelauktai mus apgaubė šioji reikšmingoji 30 metų nepriklausomybės pasirašymo sukaktis. Nelauktai dėl to, kad nesitikėjome tą brangią šventę šitaip, skausmo sąlygose, švesti: dėl Maskvos diktatūros sauvaliavimo mūsų kraštas tebėra pavergtas, o žmonės tebevaromi į Sibirijos kapus, gi apie 55,000 laiminges niūjų tremtinių jau kelintas metas tebesikamuoja DP stovyklose. Šandien Gedimino kalne Vilniuje Lietuvos trispalvė neplevėsuoja; Te Deum Laudamus negiedama bažnyčiose ir jų varpai tyli, kaip tyli ir tas "Laisvės Varpas" ką Jūs, Amerikiečiai, dovanojote Lietuvai broliškumo dėliai. Vietoje skambių liaudies dainų, — pavergtųjų dejavimai, ir toje garsioje Laisvės Alejoje, kurią parodojo lietuviškas jaunimas, dabar švaistosi Sovietų policijos būriai.

Trisdešimts metų atgal mes regėjome kaip mūsų žemdirbių tauta, Duonelaičio, Basanavičiaus, Maironio, Kudirkos, Žemaitės ir kitų raštais įkvėpta stiprybės pasisedama iš Gedimino, Kęstučio, Vytauto tradicijų, pasiryžo tapti nepriklausoma ir 20 tautos įgaliotinių pasirašė Vilniuje Nepriklausomybės Atstatymo nutarimą. Nepriklausomybė, kiekvienos civilizotos tautos idealas, turėjo betgi būti apginta; ir pasišventėlių savanorių buvo garbingai apginta. Be skatiko išde, be bent vienos kuopos kareivių, vien tyru patriotiniu entuziazmu pradėta kurti Lietuvos Respublika vakarų demokratijom pritariam. Sušauktas Steigiamasis Seimas, padaryta žemės reforma, sukurta valstybinis ir savivaldybinis aparatas, padėti pamatai pramonei ir prekybai, išplėstas platus tinklas mokyklų — pradinėlių ir gimnazijų — įsteigta eilė aukštųjų mokyklų, įsteigtas Vytauto Didžiojo Universitetas, sukurta pavyzdinga opera. Tautos organizacinis genius gavo progos pasireikšti ir, nors sąlygos buvo nelengvos, pasireiškė stebėtinai gerai: pasaulis stebėjosi kiek per trumpą laiką galėjo atsiekti nors neskaitlinga bet nepriklausoma tauta! Vokietijos, Rusijos, Lenkijos, Latvijos ir Baltijos jūros apsupta, Lietuva sekmingai gynė savo reikalus taikos ir pasitikėjimo priemonėmis ir, kaipo Tautų Lygos narys, Lietuva garbingai išlaikė pasaulio akyse kultūringos tautos kvotimus.

PRASIVĖRĖ TIKRASIS PRAGARAS
Deja, likimo buvo lemta, kad Maskvos ir Berlyno gobšūs diktatoriai, 1939 metais slaptai tarpe savęs susitarę, viską sugriautų! Greitai prasivėrė ir pats tikrasis pragaras, Antrasis Pasaulinis Karas. Mažųjų tautų likimas, jų nepriklausomybė, jų atsiekti laimėjimai ūmai "were gone with the wind". Birželio 15, 1940, Raudonoji Armija pasigrobė Lietuvą. Lietuva tris metus kentusi Hitle-

rišką okupaciją ir šandien tebėra "šiaurės meškos" glėbyje, nepaisant Keturių Didžiųjų pažado Yaltaije.

Taip, brutalė totalitarinė jėga ir šandien dar plačiai tebetriumfuoja. Mat, su pikta jėga galima toli nueiti ir kartais nuėjus ilgai užtrukti. Na, ir nueita net iki Baltijos Adriatikos ir Geltonosios jūrų! Kaip ilgam, kas galėtų žinoti? Yra betgi istorijos tiesa: kas remdamosi jėga veržiasi pirmyn, tas dažnai esti priverstas grįžti bejėgis, o kas sukuria pragarą, pragare pats žūna. Toks jau tironų ir diktatorių likimas. "Pasi-tikėkime Viešpačiui; Jo Apvaizda valdo visus, didelius ir mažus", sako žinomas bažnyčios autoritetas.

PROGA BELSTIS Į PASAULIO SAŽINĘ

Kalbant apie dabartį, yra aišku kad dabartinė dalykų padėtis negalės ilgam tvirti, ji turės pasikeisti. Bet kuria kryptim tas pakitėjimas įvyks? Šiuo klausimu UNO autoritetų nuomonė yra, kad atmainos neišvengiamos ir kad labai galimas žymus dalykų pablogėjimas pirm negu įvyks dalykų pagerėjimas. Lietuvos laisvinimo vadovybė duoda šia proga šitokią patarimą: "šių metų vasario 16 dieną tebūna graži proga lietuviams, kur jie nebūtų, vieningai ir ryžtingai kelti pasauliui Lietuvos ir lietuvių tautos nūdienę kančią ir jos teisingas šventas pastangas laisvės kovoje, proga belstis į pasaulio sažinę, šaukiant teisės ir teisingumo pavergtom tautoms". Šis paraginimas yra 'common sense' patarimas. Jame nėra nei desperacijos, nei apsvylimo. Priešingai, yra tai ištvermės liudymas, pilnas vilties ir pasiryžimo. Mūsų tautos himno

Ėsinys 5-tame pusl.

Gavėnios Knygutė



ŠTAI ŽMOGUS

"Darbininke" galite gauti labai naudingą Gavėnios laikui knygutę — "ŠTAI ŽMOGUS", kurioje yra trumpi Kristaus kančios apmąstymai kiekvienai Gavėnios dienai. Ji yra nedidelė — maldaknygės formato. Pabaigoje knygos yra šventai Valandai labai gražūs apmąstymai. Knyga turi 186 pusl. Perspausdino kun. J. Vaitėkūnas. Knyga geras stipriais viršeliais. Kaina \$1.50.

Užsakymus siųskite: "DARBININKAS", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.



"KAI TURĖSIME NUOSAVĄ VIETĄ, TADA MES NORĖSIME TELEFONO"

Jūs neklystat, jauni žmonės. Jūs norėsite telefono, o mūsų dalykas yra žiūrėti, kad jūs jį gautumėt.

Per du paskutiniu metu mes padidinom centralinių įrengimų šimtuose vietų; 86-šiose vietose pastatėm naujų trobesių arba padidinom esamuosius; nutiesėm tūkstančius mylių naujų vielų bei laidų. Įmonės praplėtimui mes išleidom dvigubai daugiau negu kada nors pirmiau, o šių metų programa dar didesnė.

Tik tuo būdu galima aprūpinti telefonu visus, kas jo nori.

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

Ką aš pergryvenau bolševikų kalėjime

Juozas Taraška pasakoja, kaip bolševikai jį geležimis surakinantį mušė gumine lazda, presais, kruvinai sudaužė veidą, spilkutėmis badė panages ir kaip jų koloną šaudė ant plento. — Ką jis matė išvežtas į Rusiją.

SVETYS IŠ UZU OKEANO

Chicago miesta pasiekė lietuvius Juozas Taraška. Keturiolika dienų laive plūduravęs Atlanto vandenynse, išlipo į Amerikos žemyną drauge su prof. Zupkumi, prof. Šlapeliu ir kitais. Paskutiniu metu jisai gyveno Kempene, USA zonoje, netoli Šveicarijos. Pasakojo, kad ten esantieji tremtiniai visi laukia kada kongresas priims naują įstatymą, kada tremtiniams plačiau atsidarys vartai į USA ar bent į Kanadą. Nemažai yra išvykusių į Belgiją, bet tie labai nesidžiaugia. Daugelis yra nusiskirti į anglių kasyklas, kur anglių sluoksniš tera gal kokių 15 colių storio, kapoti požemyje atsigulus tuos anglius — nelengva.

ARESTAI LUOKĖS VALSČIUJE

— Prie bolševikų, 1941 m. bal. 27 d. buvau areštuotas, likau, vadinasi, kontrevoliucionierius, politinis kalinys, — pasakojosi Juozas Taraška. — Suėmė ūkyje. Iš apylinkės suėmė tada 64 stambesnius ūkininkus vien tik Luokės valsčiuje. Bolševikai tada buvo sudarę pirmą sykį tokią medžioklę. Parą palaikę Telšių kalėjime mane perkėlė į Kauną, kur 38-je kameroje buvau kartu su kun. Dr. Petraičiu. Jį labai dažnai vesdavo tardyti: išvesdavo vakare apie 10 val., o gražindavo ryto apie 5 val.

BAISIOJI TARDYMU NAKTIS

— Mane patį, — pasakoją toliau Juozas Taraška, — du sykiu tardė kalėjime. Surašė kur gimęs, ką veikia. Nustebo, kai pasakiau, kad tėvai buvo kumečiai. Sunkiausia, tačiau, buvo viena naktis 1941 m. birželio mėnesyje. Išvežė tada mane nakčia į saugumo departamento rūmus.

Iš karto pradėjo tardyti vienas, vėliau susirinko iki penkiolikos, sudarė dvi pamainas. Vieni mane tardo, kankina, kiti ilsiši, rūko, paskui pasikeičia. Iš tardytojų tik du mokėjo lietuviškai, visi kiti

— kalbėjo rusiškai, NKVD karininkai iki majoro aipsnio. Vyriausis tardytojas buvo žydų tautybės.

SURAKINA GELEŽIMIS

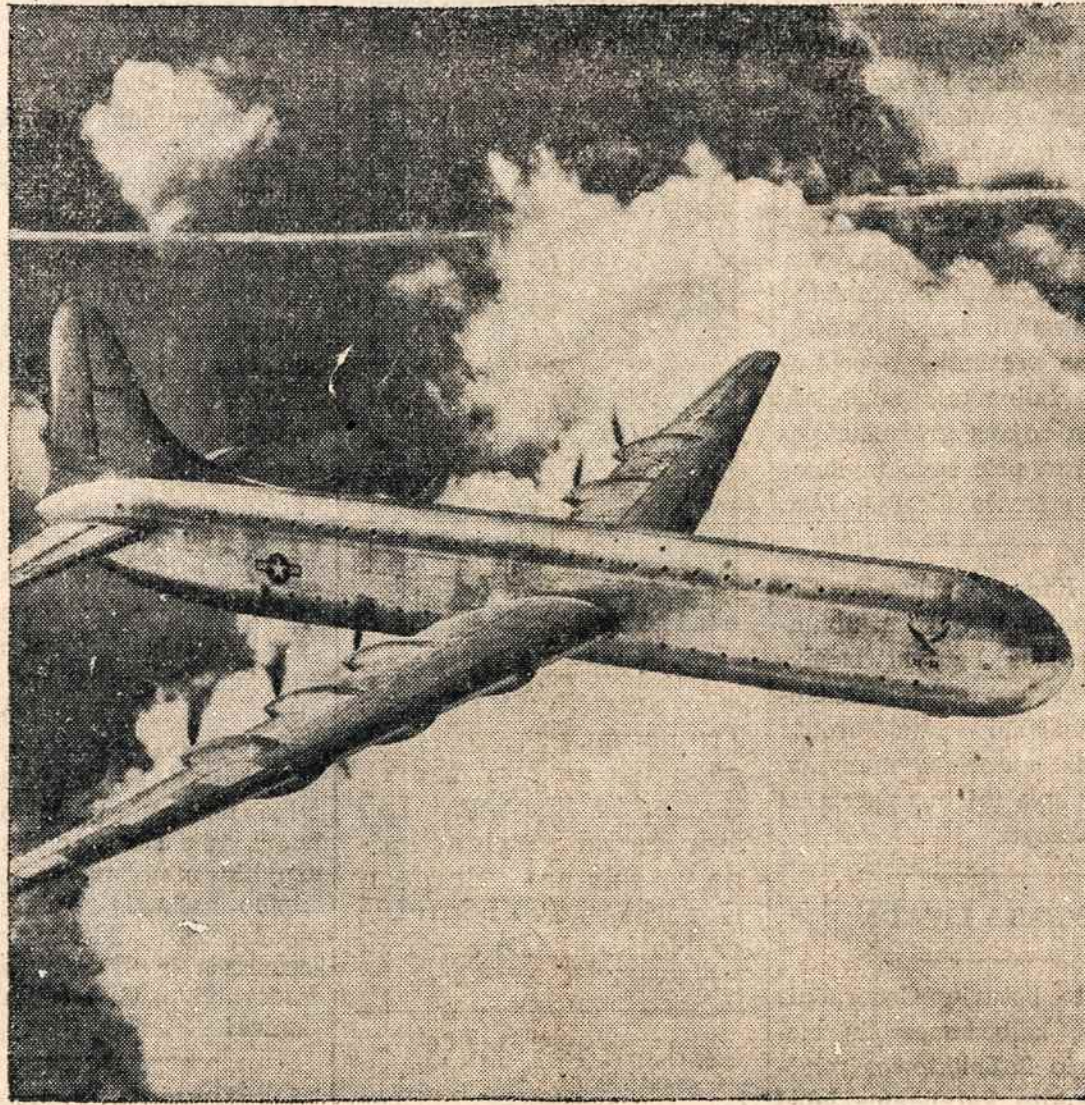
Iš karto uždėjo geležinius apyrankius ant rankų ir ant kojų. Juos laikė visą naktį. Pradėjo mušti guminėmis lazdomis kur papuolė: per galvą, per pečius. Aš nudaviau rusiškai nesuprantaš, tai jie nesisaugodami kalbėjo, kad reikia mušti per vietas arčiau kaulų — skaudžiau.

Jie vis klausinėjo apie priešbolševikinę organizaciją. Nieko iš manęs neišgaudami, girdėjau, prasiarė:

“Reikia jam padaryti japonišką ožką”. Surakinomis mano rankomis apjuosė mano pritrauktas prie kūno kojas ir per pakinklius perkėjo pagali. Taip surištas voliojaisi ant grindų. Mušė su lazdomis, geležiniu raktu braižė galvą prieš plikai kirptus plaukus, palikdami raudonus — mėlynus ruožus, su kumštėmis mušė į veidą. Kai apsipliauk krauju, pradėjo kalbėti, kad nereikia krivinti. Atidūrė stalčių ir įkišė pirštus spaudė tarp briaunų, kad kentėjau baisius skausmus. Daužė mane paėmę nuo stalo presus (įtaisai rašalui nuo rankraščio nugerti), spilkutėmis badė panages. Labai skauda. Vis klausė: kada įstojau į slaptą organizaciją prieš sovietus ir kas prikaltėjo. Taip kankino nuo 10 val. vakaro iki 6 val. ryto, aštuonias valandas. Pradėjau rėkti. Atėjo vyresnysis ir pasakė toliau nebekankinti.

KAMEROJE PŪ MUŠIMO

Kai grįžau į kamerą — kur tik prisiliečiau, skauda. Kunigas Petratis susirūpino — pridėti nors pavilgyną rankšluostį prieš skaudamos vietos. Daugiau kitos pagalbos nebuvo. Nusivilkau marškinius — kad nēr kur tą kompresą dėti, atrodo lyg visa oda atsokusi nuo kaulo. Kentėjau baisius skausmus nuo to mušimo. Negalėjau prisiliesti, negalėjau atsigulti ant čiužinio, tai rymočiau ant al-



Šis lėktuvas tai naujas militaris transportinis Vultee's XC-99 skrenda išbandymo kelioj su 245,000 svarų kroviniu ir 13-ka žmonių įgulos. Jis pasirodė virš San Diego miesto ir yra vėliausias modelis išleistas po karo.

kūnių ir kelių. Jokios mediciniškos pagalbos kenciančiam dėl sumušimo.

IŠVEŽA Į SOVIETŲ ŽEMĖ

Netrukus prasidėjo karas. Susodino mus į mašinas ir per Ukmergę, Vilnių, Molodečną nuvežė į Minską. Kelyje nedavė nieko valgyt, o atvežė uždarė į rūsį po kalėjimo raštinėmis. Nuteistus mirti, kaip pulk. Rusteiką, greit išvedė sušaudyti.

Miestą ėmė bombarduoti vokiečių lėktuvai. Viena bomba pataikė į kalėjimo raštinę. Plūžo lubos į rūsį kur mes buvome. Atkasė duris ir pervedė mus į kalėjimą. Nervų įtempimas buvo didelis, vienas lietuvis išėjo iš proto. Tik po eilės dienų vakare mums pirmą kartą davė valgyti — žuvų sriubos.

NUŠAUNA OPULSKĮ

Temstant kiemas prisirinko kareivių. Sustatė kulkosvaidžius ir liepė išeiti. Kieme klupdė iškeltom rankom. Vėliau surkamandavo į gretas ir įsakė pasileisti bėgti per miestą. Kuris pargriuvanuduria arba nušauna. Vedė plentū link Smolensko. Netolieše ėjo senas, nesveikas lietuvis Opulskis. Prašėsi NKVD paleisti. Tie pažadėjo ir pasakė — “Eik per pievas, paleidžiam. Tu senas, vistiek su kitais nesusėsi eiti”. Kai tik jis perėjo per griovį, už krūmo — pasiuntė bolševikas du kareivius ir — nušovė. Taip varė visą dieną, be valgio. Gert buvo suleidę į upę. Po pietų pradėjo rinkti iš kolonos. Paliepia kuriam išeit, atsisėd ant griovio kranto, nugara į kitus, nušauna ir palieka. Paleidžia du šivių kupron. Antrą dieną vienas Lietuvos rusas, NKVD tarnautojas tiek šaudė žmoniu, kad net jo šautuvo vamzdis įkaito. Išrenka vis tuos, ką geriau apsiirėngę, paklausia dar — kuo buvai Lietuvoje. Išgirdau, kad toks Bikinas pasisakė buvęs kelnieriu (“veiteriu”) viešbutyje. Rusas suriko: “Meluoji, tikrai buvai koks pulki-

Abejonė

Mane sekei žiedų alėjoj Ir miesto požemiuos giliuos, Mane tu jūroj nugalėjai Auksinės saulės spinduliuos.

Tu — kaip tie vandenys išėle, — Buvai visur, visur esi, Supai mače tamsiu šešėliu Svajonėj, mėlėj, ilgesy.

Vistiek pasieksiu laimės uostą, Kurin masina žiburys, Nors gedulu ir drausmo juostoms — Vilties man užtrenkei duris.

Vengiu tavęs, kaip vyras — bait — Bet vėl esi arti arti... [mės, Tu — nepagaunama, kaip laimė, Ir rūpestinga, kaip mirtis.

Petras Babickas.

rinkas. Sėsk ant griovio kranto!” nušovė ir tą.

ŠAUDO NUALPUSIUS

Saulei leidžiantis suvarė mus į mišką, apstatė kulkosvaidžiai. Pasakė, kad sargybinis šaus, jei sujūdėsime neatsiklausę.

Ryto vėl be maisto varė tolyn Smolensko linkui. Diena buvo taip karšta! Kaliniai pradėjo alpti, ypač gimnazistės, mergaitės. Kuris apalpo — neivieno nepaliko gyvo, nulona buvo jau už varnos; susiritęs šokau ir — į mišką.

Saudymo vaizdas — bausis: vieni, kaip mediniai apstulbę, kiti — meldėsi, senesnio amžiaus ypatinagai mirties prisibijo. Mišką pasiekęs išgirdau tai šen, tai ten kalbant. Pamaniau, kad slapukai. Išokau į rugius. Saulei patekėjus pamačiau, kad miške yra prisiglaudę civiliai žmonės iš miestelio. Iš pradžių tariausi rugiuose laukti, kol frontas praeis, bet taip išalkau — rodėsi badu galiu mirti.

ženklas. Iš užpakalio kolonos vis atskiria po penkis, liepia sėsti ant griovio, paleidžia automatus, ir su tais — baigta. Persigandę kaliniai pradėjo skubėti.

Enkavedistų vyresnysis užkeikė rusiškai — ko laukiat! Bolševikai sargybiniai paleido šivius į kalinių koloną, kokius tik ginklus kuris turėjo. Žmonės suvirto ant kelio. Baisus klyksmas, šauksmas. Tu momentu pasirodė lėktuvas ir apšaudė plentą. Enkavedistai krito ant žemės.

KAIP AŠ PABĖGAU

— Aš, — pasakojo toliau p. Taraška, — kritau; ant manęs užvirto kažkoks kitas pašautas. Išlindau iš po jo kruvinas ir įsiritau į griovį šalia kelio. Prieš mane gulėjo du žmonės. Prašiau šliaužt, jie nejudėjo. Per juos peršliaužęs aš grioviu slinkau pirmyn. Visą laiką enkavedistai šaudė, tik žemė birėjo nuo atsidaujančių į griovio krantus kulkų. Iššliaužiau į priekį, mirštančių kalinių kolona buvo jau už varnos; susiritęs šokau ir — į mišką.

Saudymo vaizdas — bausis: vieni, kaip mediniai apstulbę, kiti — meldėsi, senesnio amžiaus ypatinagai mirties prisibijo. Mišką pasiekęs išgirdau tai šen, tai ten kalbant. Pamaniau, kad slapukai. Išokau į rugius. Saulei patekėjus pamačiau, kad miške yra prisiglaudę civiliai žmonės iš miestelio. Iš pradžių tariausi rugiuose laukti, kol frontas praeis, bet taip išalkau — rodėsi badu galiu mirti.

PER RUSIJĄ, LENKIJĄ — Į LIETUVĄ

Ėjau atgal mišku, nuo plento perdaug nenutoldamas, kad krypties nepamečiau. Klausiausi vis plentų važiuojančių mašinų užėsio. Antrą dieną sutikau tris baltgrūdžius. Prisiungiau. Paprašiau duonos. Jie man tegalėjo duoti kavos miltelių. Iš bado suvalgiau tuos. Pasiarė bloga, troškino gerti. Vėliau išalkę pasikasdavome sudygusių

1918-1948 Vasario 16

Pradžia 4-tame pusl.

žodžiai tą patį mum sako ir pabrėžia vienybės reikalingumą. Concordia res parvae crescunt. To neturime pamiršti. Neturime pamiršti ir tos tiesos, kad krašto laisvė nėra atnešama kaip keptas karvelis, kad laisvės atgavimui kiekvienam reikia prisidėti su darbu, su auka. Nuolatinio budėjimo šviesoje, nepamiršdami p. Cordell Hull pareiškimo lenkų byloje, kad “mere seizure of territory, however, does not extinguish the legal existence of a government; “atsimindami Amerikos vyriausybės pareiškimą iš liepos 23, 1940, kad “the people of the United States... are likewise opposed to any form of intervention on the part of one state however powerful in the domestic concerns of any other sovereign state, however week. The United States will continue to stand by those principles...” taipgi atsimindami Prezidento Roosevelt'o pranašystę kada jis pasakė Amerikos lietuvių delegacijai “the time will come when Lithuanian will be free again. This

may happen sooner than you may expect.”

Prisimindami, kad Prezidentas Truman savo kalboje Mexico pasakė ir mums reikšmingą tiesą, kad didelė valstybė užplūdamas silpnesnę, negali pasiteisinti savo galingumu; ir galop turėdami galvoje, kad šio štatū gubernatorių, D. Gerb. Thomas E. Dewey, teikėsi prie šios progos mūsų tautą pagerbti ‘in expressing sympathy and hope for the liberation of the people of Lithuania.’ Nors vargu čia minėti, bet visgi verta atsiminti Stalino pasižadėjimą amžinai respektuoti Lietuvos nepriklausomybę, pasižadėjimą kurį jis negarbingai sulaužė. Dar betgi ir šią aksiomą turėkime galvoje, kad Lietuvos išlaisvinimas galės įvykti neanksciau pasirodymo svarbių įvykių kitur ir kitoje plotmėje. Tat lietuvių tauta šiuo pereinamu momentu kada ateities horizontas tebėra debesuotas, neišleidama iš akių Atlantic Charter gairių, pasitikėdama laisvųjų (vakariųjų) demokratijų galia, dėkinga Jums už bičiulišką talką, eina ir eis su nepalaužiamu viltim prie laimėjimo, kada ir mūsų herojams tremtyje ta pati Amerikos spauda, kurioje šiomis dienomis skaitėme DP atžvilgiu susirūpinimą, “Saved from Murder — Condemned to Death —” galės didelėmis raidėmis juos pasveikinti; “You have saved yourself from murder, now you may return to your homes and live in peace and freedom unmenaced by the heavy of the Soviet police state”.

bulvių, jas virdavome skardinėse (kenukų), kurias nešėmės su savimi. Geriau ko valgyti negavom, nes patys rusai neturėjo. Daug lengviau pasidarė, kai perėjome buvusių rusų lenkų sieną. Čia gyvenimas buvo daug sotesnis pas lenkus. Rusijoje — visi nuskurę, nuplyšę, maisto visi neturėjo, visur kolchozai, o žmonės lyg kumečiai, stogai nuplyšę, cerkvės apleistos, tik valstybiniai ūkiai daugiau remiami. Šaip jau žmonės nuoširdūs.

RUSŲ BĖLAISVIŲ STOVYKLOJE

Taip mums bežygiuojant užėjo vokiečiai, Mane išlaikė dvi savaiti rusų belaisvių stovykloje, kur gaudavome tik po pusę svaro supelėjusios duonos ir rytą kavos, jei turėjo me kuo pasisemt. Stovykloje buvo apie 200,000 rusų belaisvių. Kaip gyvuliai buvo laikomi ir nakvojo lauke, išalkę visas žoles nuvalgė. Išskyrę ir pamiškėję sušaudę žydus, vokiečiai atskyrė civilius. Nuvarė mus į Brastos kalėjimą, davė vandens, džiovinotos duonos, išdavė laikinus dokumentus ir paleido. Prisigretinęs į traukinį, kartais su leidimu, kartais pralindęs per skylę į peroną, atvykau į Kauną. Čia Raudonasis Kryžius gelbėjo maistui. Pasisekė mašina pasiekti seserį ir švogeri. Žinojau, kad bolševikai jų areštuotąjį sūnų buvo sušaudę, bet to jiems nesakiau. Radau juos rugius bepiaunančius; suėję draugėn neišpasakytai džiaugėmės.

Baisių pergryvenimų buvau taip išvargintas, kad sutikę net kaikurie mano draugai negalėjo pažinti, — taip pasakojo savo kruviną kancios kelią vienas iš bolševikų kalėjimų ištrūkęs, Ameriką pasiekęs lietuvis.

Dr. J. Prunskis.

Tikėdami tvirtai, veikdami vieningai ir noriai aukodami, priartinsime dieną kada Atlantic Charter principas “the right of all peoples to choose the form of government under which they will live” bus įgyvendintas ir tokiu būdu mes patys jausimės prisidėję prie švento tikslo kada ir Vilnius ir Kaunas ir visa Lietuva (neišskiriant Mažosios) turės progos pasveikinti tikrąją krašto šeiminingę, tikrąją lietuvių tautos suvereninės valios vykdytoją, demokratinę nepriklausomą Lietuvos vyriausybę. Lietuvos Ministro, P. Zadeikio, žodis 16 vasario 1948 proga Webster Hall, New York City.

LEKCIJOS IR

EVANGELIJOS

Skaitomos visų metų Viešpaties Dienomis, šventadieniais ir Siokiadieniais. Tekstas imtas iš Arkiyviskupo Juozapo Skvirecko Sv. Rašto vertimo. Šią be galo naudingą knygą savo lėšomis išleido Kun. Juozapas J. Valantiejus. Visas tekstas kirčiuotas. Visos knygos sukrautos “Darbininko” knygynė. Knyga stipriai įrišta. Kaina \$3.00. Užsakymus su čekiais ar money orderiais siųskite: DARBININKAS 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

ISIGYK ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKĄ ŽODYNĄ

English-Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome barga — atiduodame už \$3.00 Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsiskant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėti į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojuos gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite: DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass

Šiuomi siūnciame \$..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai - Lietuvišką Žodyną.

Vardas Adresas

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Didingas Vasario Šešioliktosios Minėjimas Toronte

Toronto, Kanada — Šių metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną, Vasario Šešioliktąją Toronto lietuviai paminėjo nepaprastai iškilmingai.

Minėjimas įvyko šeštadienio vakare, vasario keturioliktąją dieną. Toronto, Kanada — Šių metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną, Vasario Šešioliktąją Toronto lietuviai paminėjo nepaprastai iškilmingai. Minėjimas įvyko šeštadienio vakare, vasario keturioliktąją dieną.

Labai turiningą kalbą pasakė taip pat tremtinys, gimnazijos direktorius, P. Stūpiš. Po jo dar šventės proga tarė žodį kun. J. Tadarauškas, kun. L. McGivney, ir mokytojas M. Norkus.

Labai įspūdingą ir nuoširdų sveikinimą žodį lietuviai kalbą perskaitė visų Toronto ir visos Kanados lietuviai tarpe gerai žinomas ir mylimas lietuviai prietelius, Toronto lietuviai generalinis konsulas Grant-Suttie.

Po oficialiosios kalbų ir sveikinimų dalies, posėdžio pertraukos metu buvo prarastas aukų rinkimo vajuš Europoje kenčiantiems vergiją mūsų tautiečiams. Surinkta apie pus-trėčio šimto dolerių.

Meninė susirinkimo dalis buvo labai sudėtinga ir įdomi. Parodytas pradžioje gyvasis pavaizdas, "Paverpta Lietuva". Jo metu dainavo neseniai sutvertas Toronto lietuviai vyrių choras, vadovaujamas energingo muzikos A. Narbuto.

Solo programą užpildė žinoma torontiečių lietuvių dainininkė Zofija Užemeckienė, akomponuojama A. Užemeckaitės, ir Vilniaus Filharmonijos vyriausybės.

ir Kauno Didžiojo Teatro solistas Br. Marijošius, akomponuojamas nenuilstamo torontiečio pianisto L. Pociaus.

Vykusiai keletą tautinių eimėnėjų padeklamavo tremtinys p. Petraitis.

Galiausiai, susirinkimą vainikavo galingos lietuviškos dainos akordai, vadovaujant Pr. Motiejūno garsiam, ne tik Kanadoje, bet net ir USA gastroliavusiam Toronto lietuviai "Aušros" chorui. Buvo sudainuota keletas labai gražių tautinių dainų: Ar tu žinai, mano broleli; Ei pasauli, mes, be laisvės nenurimsim!; Sudiev Lietuva; Vilniaus rūta; Laisvės daina.

Bendrai, trisdešimties metų Lietuvos Nepriklausomybės Vasario Šešioliktosios minėjimą praejo labai gražiai. Tiek kalbos, tiek visa meninė prognozė ir mylimas lietuviai prietelius, Toronto lietuviai generalinis konsulas Grant-Suttie.

Prieš užgiedant, baigiant minėjimo posėdį, Lietuvos Himną, buvo susirinkimo vienbalsiai priimta keletas rezoliucijų. Jose apeliuojama į pasaulio sąžinę dėl grobuoniško ir barbariško Lietuvos pavergimo, o taip pat ir dėl greito gelbėjimo beviltiškoje padėtyje esančių lietuvių Vokietijoje, kad jie būtų greičiau išleisti į Naująją Pasaulio kontinentą. Priimtos rezoliucijos yra išsiųstos demokratinių valstybių Baigiant, tenka pabrėšti, Kanadą.

Labai Naudinga Knyga — ŠVENTŪJŲ GYVENIMAI. Skaitymai Kiekvienai Dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

PRIEDAS. Kas pirks "ŠVENTŪJŲ GYVENIMAI", tie gaus priedo — dykai be galo įdomią Kun. Pr. M. Juro spausdinamą knygą PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ, kurioje autorius labai gražiai išdėsto apie pasaulio pabaigos tolimuosius ir artimuosius ženklus; apie Antikristų ir jo darbus. Nurodo kaip gali įvykti pasaulio galas; kur kaip ir kada kelsis numirėliai ir stos į Visuotinį Teismą; kaip užsiliepsnos pasaulis ir tt.

Užsisakant knygą, laiško nėra reikalo rašyti, tik išpildykite žemiau paduotą kūponą, prisiųskite su \$4.00 "DARBININKŲ", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. ir tuojau gausite "ŠVENTŪJŲ GYVENIMAI", o vėliau PRANAŠYSTĖS knygą.

"DARBININKŲ" ADMINISTRACIJAI: Šiuomi siunčiu \$4.00 ir prašau prisiųsti "ŠVENTŪJŲ GYVENIMAI KNYGĄ" ir kai bus baigta spausdinti, kaip priedą — PRANAŠYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ". Vardas Adresas

kad minėjime dalyvavo nemaža ir iš Toronto komunistuojančių. Kiek atrodo, naujai atvykę lietuviai daro į juos labai didelę įtaką. Raudonieji Toronto lietuviai vadai prieš šią tremtinių lietuvių tyrono Stalino nelaisvėje pergyvintą realią tikrovės propagandą yra tiesiog bejėgiai. Komunizmo tvirtovė lietuvių tarpe pradeda pamatuose braškėti, o protingesni jų šalininkai, suabejoję raudonojo rojaus gražumu, pamazū grįžta prie savo mylimos savo tėvų žemės idealų. Lux.

P. S. Kadangi sekančią dieną, sekmadienį, buvo iškilmingos pamaldos lietuvių bažnyčioje, ir kuriose teikėsi atsilankyti asmeniškai pats Toronto kardinolas, autoriaus manymu, pravartu apie tai bus specialiai vėliau parašyti.

LOGIŠKA IŠVADA

Toronto lietuviai Generalinis Konsulas, kalbėdamas šių metų Vasario Šešioliktosios minėjime, be kitų katalikams labai artimų minčių, gerokai kritiko socializmą. Jo manymu, socializmas savo idėjų išvadoje yra pereinamasis etapas į komunizmą.

Ši mintis tikrai yra labai originali ir ypač reikalinga Toronto socialistams atkreipti į tai dėmesį. Jie tiesa pasakius, anksčiau, prieš šį karą, ir "broliška" darbavosi su komunistais. Toronto socialistai, bažnyčios atžvilgiu yra nusiteikę ateistiškai. Laimė tik, kad jų skaičius yra juokingai mažas.

Lietuvių generalinis konsulas Toronte, Grant - Suttie yra didelis lietuvių tautos bičiulis. Jis yra protestantų religijos, kilimu kanadietis, ir yra Kanados armijos atsargos pulkininkas. Ponas konsulas yra labai įtakingas ir aukštuose Kanados valdžios sluoksniuose. Savo ankšta asmenybe ir didele įtaka jis daug gero padaro dėl ištremtųjų lietuvių įvažiavimo į Kanadą.



Dr. Leonard A. Scheele, kurį Prezidentas Trumanas paskyrė Surgeon General of the U. S. Health Service. Ligšiol jis ėjo pareigas kaip Assistant Surgeon General ir direktorius of National Cancer Institute.

NORWOOD, MASS.

PADEKA

Širdingai dėkojame už suroštas vaišes Amerikon atvykimo proga.

Didžiausią padėką reiškiamė Jonui ir Juozui Glebauskams, kurių pastangomis pasiekėm Norwoodą.

Taip pat esame dėkingi: pp. Paliūnams, p. Tvaskienei, p. Sarapinienei, p. Gudaitienei, p. Balutienei, p. D. Čiubatienei, p. Vasiliauskienei, p. Kurienei, p. Sastavickiui, p. Bartulienei, p. Alukonienei, p. Kakanauškui, p. Kocienei, p. Naujokaitienei, p. Pakarklienei, p. Minkevičienei, p. Jurgėvičienei, p. V. Kudirkienei, p. L. Uždavinienėi, p. Repšienei, p. Jankauskienei, p. Kavaliauskui, p. Butters, p. Gaubienei, p. V. Kudirka, p. Adomaitienei, p. Smilgienėi, p. Adukonienei, p. Kručams, p. A. Perekšlienei, p. Stanley Drost, p. A. Viškaliui, p. A. Kunavičiui, p. P. Blažui, p. Kazulevičienei, p. Kašėtienei, p. Palevičiui, p. Davidauskienei, ir Norwoodo Balfio skyriui 22, kurie vaišiu proga, širdingai užjaušdami mus parėmė pinigais ir dovanomis.

Buvę Austrijoje tremtiniai Stasė ir Julius Baliutavičiai.

GREENFIELD, MASS.

Gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį Vasario 8 d. šios kolonijos lietuviai labai gražiai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir vietinės Saldžiausios Širdies Viešpaties Jėzaus draugijos 35 metų sukaktis. Šv. Onos draugijos narės pagaminė labai skanias pietus. Pasiųstus skanias valgiais, prasidėjo kalbų programa, kurios vedėju buvo p. Aleksandras Steponkevičius, LDS 113 kuopos pirmininkas.

Turiningas ir patriotines kalbas pasakė advokatai Sakalauškaitė ir So. Deerfelde; p. Andrius Dedinas, S. Š. V. J. draugijos pirmininkas; p. Burniskienė, LRKSA 246 kp. pirmininkė; p. Antanina Steponkevičiene, šv. Onos draugijos pirmininkė. Visi kalbėtojai įrodė Rusijos komunistų žiaurumą ir linkėjo, kad kitais metais nepriklausomybė švėstumė laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje, nusikračius Rusijos komunistinį jungą. Visi pasižadėjo remti lietuvių tremtinius ir mūsų tautos kovą dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Pietus pagamino šios mūsų gabios šeimininkės: pp. Antanina Steponkevičiene, Budrevičienė, Jasionienė, St. Gerom, Oguonis, Aguonis, Tamulienė. Prie stalų patarnavo — pp. A. Dedinienė, A. Dedinienė, Zunevičiūtė, Biely.

Šio parengimo komitetą sutarė S. Š. V. J. draugijos nariai — Aleksandras Steponkevičius, Jonas Bunevičius ir Juozas Mičiuta. Tariame nuoširdų tiki visiems, kurie dalyvavo ir pasidarbavo bendrame šio svarbaus įvykio minėjime. Dirbkime, melskimės, aukokime dėl savo tėvynės Lietuvos. Mes tą kovą su Dievo pagalba aimėsime. Nekaltas lietuvių kraujas pralietas ant šventos Lietuvos žemės niekais nenuėsis. Lietuva, mūsų tėvynė motina kelsis ir nusikratys žiaurių okupantų pančius.

A. Dedinas. Redakcijos Priešas. Malonu pažymėti, kad vietinis anglų kalba laikraštis įtarpino aprašymus apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimą ir taipgi įtarpino kaikiurių veikėjų paveikslą. Tai didelis kreditas lietuviams ir "Darbininko" bendradarbiui p. A. Dedinui. Šveikiname!

NEWTON, PA.

Juozapo Marijos Vila

Reikia pripažinti, kad šiais metais Amerikos lietuvių tarpe reikišiai gyvesnis patriotiškas sąjūdis. Visur kalba apie Vasario 16 dieną ir daug daroma, kad tą dieną tinkamai atšventus.

Atrodo lyg Lietuvos apmirusio kūno gyvybės pulsas pradeda stipriau mušti, veikti. Juozapo Marijos viloj Newtown, Pa. irgi simpatiška ir gyvai pasireiškė meilės ugnelė Tėvynei. Vilos mokykloje randašis dvidešimt su viršum mergaitė. Iš jų toli gražu ne visos lietuvaiteš ir kai kurios patekusios amerikozmo įtakoj nutautėjo.

Tačiau yra jų tarpė studentės, kurios lieka lietuvaiteš ir myli visa, kas Lietuvos. Seselei Kristinai rūpinantis ir veikiant 16 Vasario išvakarėse mūsų viloj įvyko šeimyniškas vakarėlis su vaidinimu, dainomis, kalbomis ir oracijomis.

Lietuvių kalbos studentės su tautiškais rūbais ir kitos mergaitės gražiai, jausmingai padainavo liaudies kelias dainas ir Lietuvos himną. Pasakyta keleta eilėraščių su meniniais gestais.

Seselės Kristinos parašytą gražų scenišką vaizdelį "Gyvensi Amžinai" dailiai perstatė. Džiugu ir malonu buvo matyti, kai tautiška pasirėdžiūšios mergaitės reišė iš tėvų gautą Lietuvos meilę ir norą jai kuo patarnauti.

Lietuvaiteš, mokykitės, darbuokitės ir geroj dvasioj aukit. Gal Lietuva — mūsų Tėvynė jus pašauks kada į darbą atstatyti ir atgaivinti aplūštą ir sunaikintą Lietuvą.

Bendrai imant vakarėlis padarė labai malonų ir gražų įspūdį. Garbė toms studentėms, kurios būdamos Amerikos pilietėmis ir joje augusios brangia lietuvių kalba, josios mokinas ir mus džiugina savo gražia dvasia.

Visos gyventojai dėkingi Seselei Kristinai už jos pastangas ir triušą, kurį turėjo pakelti, mokinant mergaites. M.

LEWISTON, MAINE

Lietuvos Nepriklausomybės 30 metų sukaktis ir Lewistone buvo paminėta gražiai. Ryte šv. Petriko koplyčioje pamaldas atlaikė Greene Pranciškonų vienuolyno viršininkas T. J. Liauba, O.F.M. Po pietų gi šv. Baltramiejaus salėje įvyko susirinkimas, kuriame paskaitą apie Lietuvą laikė T. J. Gailiūšis, O.F.M., vaizdžiai nušviesdamas jos dabartinį kruviną kelią. Po to dar kalbėjo T. B. Grauslys, O.F.M., pasveikindamas visus Kennebunk Port Pranciškonų vienuolyno vardu. Pasibaigus kalboms, Lietuvos ir jos tremtinių gelbėjimo reikalais buvo pasrūstos telegramos prez. H. Trumanui, valstybės sekretoriui G. Marshallui ir Maino valstybės senatoriams. Padarius rinkliavą, gauta \$172.60. Visi pinigai paskirti Lietuvos vadavimo reikalams ir pasiųsti Lietuvos Tarybai. Pažymėtina, dar kad susirinkimą gražiomis dainomis pajvairino p. I. Čiužo vedamas Vyčių choras.

Aukojo sekantys asmenys: \$50 ponia M. Claytonienė; po \$10: p. A. Bikučiai, J. Čeraskos ir J. Simokaitis; \$7. p. K. Breitmaizeriai; po \$5: T. J. Liauba, O.F.M., pp. T. Kalvelienė, E. Bartkienė, R. Kondratienė, J. Simotauskienė, T. Šinkūnienė ir K. Gaudišienė; \$4 — p. A. Reidman ir po \$2. aukojo: pp. J. Čiužai, Vaitoniai, A. Daunia, A. Rudokai, A. Varnėckiai, K. Sabaliauskai, L. Baniuliai, K. Balakoniai, S. Eišmontai, U. Leonavičiūnai, S. Vaznienė, M. Janulaitytė ir M. Pranckienė; \$1.25 davė J. Mikėlioniai, o po \$1 aukojo: pp. K. Ramonauskas, J. Paušis, S. Norbutienė, B. Simokaitienė, V. Kaulakienė, M. Tamošiūnienė, P. Jurkštas, S. Klemonskis, H. Reidman, S. Stasiulis, P. Paulauskaitė, J. Baltrušaitis, V. Drajeckienė, A. Rudokas, M. Mėlieška, K. Bukis ir S. Paulauskaitė.

AMSTERDAM, N. Y.

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas

Sekmadienį, vasario 29 d., 3 val. po pietų, Amerikos Lietuvių klubo svetainėje įvyks Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimas. Šis minėjimas prasidės iškilmingomis pamaldomis 11 val. rytą mūsų parapijos bažnyčioje. Giedos choras ir solistai. Klebonas kun. Raštutis atnašaus šv. mišias.

Programa svetainėje bus įdomi ir turininga. Koncerto programą išpildys artistės Barbora Darlys ir Marijona Kizis. Taipgi art. J. Ališauskas su kanklėmis ir šv. Kazimiero parapijos choras išpildys dalį programos.

Trumpą kalbą pasakys Dr. Pranas Padalskis, neseniai atvykęs iš tremties — Europos. Kviečiame visus pasižymėti dieną ir dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės minėjimo iškilnėse, kurias ruošia Amsterdamo Lietuvių Komitetas.

Amerikos Lietuvių klubo metiniame susirinkime paaiškėjo, kad klubas turi arti \$100,000 turto. Šis klubas yra Amsterdamo lietuvių centras, nes visi parengimai įvyksta to klubo

BRIDGEPORT, CONN.

Labai gražiai pavyko Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas. Žmonių buvo daug ir kalbėtojai geri. Taipgi parapijos choro ansamblis gražiai pasižymėjo su solistais. Aukų surinkta \$102.00. Šie aukavai: \$10.00 — J. Juškevičius; po \$5.00 — A. Skirka, J. Barnotas, J. Segevičius; po \$2.00 — V. Balsys, J. Kairys, M. Guzaitienė, A. Mateikienė, O. Buzevičienė, G. Kozmas; po \$1.00 — J. Blažys, J. Batcevičius, E. Sapiegienė, J. Loris, M. Juškevičiūtė, E. Dulbienė, J. B. Grinorius, J. Klim, J. Skubas, J. Simanis, G. Minalga, A. Stanišauskas, J. Kalpokas, P. Medžiosis, I. Strutinskas, P. Gaidimauskas, K. Rudis, A. Padalskis, O. Veskuviene, M. Luševičienė, P. Skirkienė, V. Podžiūnienė, S. Klim, K. Karolienė, E. Norkevičius, O. Bruožienė, O. Lužetskienė, P. Krupaitis, S. Saslavičius, M. Tupikienė, S. Kojas, O. Einorienė, L. Radvilas, A. Radvilienė, O. Lučinskienė, A. Ragauskienė, O. Mačiukaitienė, M. Ruzgienė, O. Mikutienė, J. Jakutis, A. Tuskas, J. Bazevičius, O. Ramanauškieš, M. Bakunas, I. Ignatavičius, J. Žukauskas, D. Grajuskiene, M. Padalskiene, J. Kramanauskas, J. Stanislauskas, U. Jenuškienė, P. Vaznienė, A. Šumskienė, S. Michell, P. Svirskas, S. Skilkas, K. Verba, A. Tatarunienė, S. Matulevičius, A. Klimaitis.

Parapijos choras vėl susilaukė naujų narių; įsirašė p. B. Morkevičius, Al. Morkevičiūtė, P. Radvilas. Taipgi pasižadėjo į chorą įsirašyti G. ir M. Kozmai, kurie buvo Brooklyno choro nariai. p. Kozminė buvus artistė dainininkė ir šokėja, New Yorko teatruose. Dabar p. G. Kozmas yra Fordo kompanijos, Bridgeporte, skyriaus vedėjas. Laukiame ir daugiau jaunimo, kurie turi balsus.

Kur Bakužė Samanota

"Kur Bakužė Samanota" ten mūsų mintys ir širdis. Kiek gražių atsiminimų sukulia mūsų jaunatvėj nuaustos svajonės! Dvasios akimis matome gelėmis nusėtas pievas ir banguojančius javų laukus. Dar ir dabar tebeskamba mūsų ausyse piovėjų ir grėbėjų žavincios dainos. Čia pempė sveikin gyvi, gyvi; ten viturėlis čilbaulba; dar ten giraitėj gegutė kukuoja ir širdį gaudina...

Malonu visa tai prisiminti, dar maloniau skaityti knygoje KUR BAKUŽĖ SAMANOTA. Ją parašė garsusis literatūrinis pasakų rašytojas Prof. A. Vaičiulaitis. Kalbos gražumėlis neapsakomas. Skaityti Dviejų kaimų istoriją, Dvi seserys, Popiežiaus paukštaitė, Elenutės nuodėmė, Kelnės, Daili žmona, Ožio balsas, Uodas, Girnų akmuo ir kt. ir norisi skaityti. Viskas taip gražiai, taip vaizdžiai aprašyta, jog negalima atsigerėti.

Knygos kaina \$2.00. Rašykite: "Darbininkas", 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Jūs galite apgaudinėti kai kuriuos žmones visą laiką, arba visus žmones kai kurį laiką, bet negalite apgaudinėti visų žmonių visą laiką. Lincoln.

Juozas Kasinskas Inc. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 602 Washington Blvd. BALTIMORE 30, Md. Tel. Lexington 8595. Limosinai dėl visokių reikalų. Patarnavimas Dieną ir Naktį.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Nenaturalu. Dažnai matosi lietuvių vadovaujančią kokias svetintaučių organizacijas, sportininkų svetimiams vadovaujantį, altoristą ar giesmininką tarnaujant nesaviškiams. Galima daleisti išėmimų, ir kairiuos atsitikimus pateisinti. Jei nėra darbo lietuviui kunigui savųjų tarpe, išmintinga jam yra veikti svetintaučių sielų gerovei. Jei lietuviui neturi didžiulių sportų komandų kolegijose ar profesinėse lygose, gerai, kad lietuvis siekia darbo ar atsizmėjimų kitur. Abelnai reikia dirbti su savais. Gerai čia tinka lietuviškas šūkis: "Savi pas savus". Tikra meilė prasideda nuo savęs ir savų. Kas atsitiktų su mūsų tauta, jei visi sklaidytusi iš mūsų parapijų, draugijų ir veikimo vietinio ir visuomeninio. Kaip gražu matyti Amerikos lietuvių tampa kunigais parapijiečiais, Marijonais, Jėzuitais, Lsaliečiais, redaktoriams, gydytojais, advokatais ir kitokiais profesionalais — ir veikiančius naudai savo nuskriaustų žmonių. Mes priešinamės Stalinšioms tautų žudynėms. Sustabdykime savo jėgų eikvojimą nesaviems reikalams. Save stelbti yra visai nenaturalu, nesąmoninga. Vienybė yra galybė.

Taip pat galima yra kalbėti ir apie katalikus, kurie nesidarbuoja su katalikais. Lietuvis katalikas daro skriaudą

sau ir saviškiams, nucidamas pas anglus baptistus, Salvation Army, Christian Science, kongregationalistus, luteronus, bedievius, laisvamanius, masonus ir kitus. Jis sau ir saviems nedirba, kitus gi ugdo savo mirčiai. Kaip tatau? Pagalvokime atydziai, rimtai. R.

Bostono Kolegija rūpinasi su naujais studentais. Jiems mažai tetauri vietos. Todėl norinties stoti į Bostono Kolegiją reikia užsiregistruoti nevēliau kovo 1 d., 1948. Įstojimui kvotimai bus bal. 17 d., 1948.

Katedros High School, Columbus High School, St. Peter's & Pauls High School jau skelbė savo mokyklų registraciją naujiems mokiniams įstoti.

Ar nelaikas mums lietuviams pradėti mąstyti apie savus mokinius ir savas, jiems tinkamas, mokyklas? Bernaičiai turi tinkamą Tėvų Marijonų Kolegiją, Thompson, Conn. Mergaitėms yra lietuviškos akademijos Chicagoje, Pittsburghe ir Newtown, Pa., o mažesniems yra dvi gražios Sv. Petro parapijos mokyklos. Jau laikas galvoti į kurią mokyklą sūnelis, dukrelė stos pradžioje rugsėjo mėnesio, 1948. Nesigailės lietuvis katalikas šiuose dalykuose būdėjes. Melskimės, darbuokimės ir aukokime priaugančių kartų labai. Ką pasėsime tą ir pjausim.

Neužilgo bus skelbiama registracija į visas parapijines mokyklas — ir į mūsų lietuviškas mokyklas. Ir čia reikalingas bendradarbiavimas

dojamas iš šv. Petro parapijos bažnyčios, vas. 24 d., 9 v. r., Sv. Kryžiaus kapuose.

Vaikų aukos vaikams. Pereitą metą Popiežius atsišaukė į pasaulio vaikus aukų vaikams, karo nualintuose kraštuose. Per praėjusią Gavėnią vien Amerikos vaikai sudėjo mažiems vargdieniams stambias sumas. Ir šimet Sv. Tėvui prašant, mūsų Arkivyskupui raginant, vaikučiai aukojo. Sv. Petro parapijos vaikai aukojo penktadieniais po Stacijų vaikščiavimo.

Gavėnios veikalas. Švento Petro Dramos Ratelio mergaitės stropiai rengiasi, kad kuogeriausiai perstatytų savo metinį Gavėnios veikalą. Šį metą, rengiasi perstatyti visiems gerai žinomą veikalą: "Piloto Duktė". Šis gražus veikalas buvo sulietuvinatas — mūsų brangios atminties — kunigo Stepono Kneizio, kad mūsų lietuvių galėtų atsinaujinti Kristaus Dvasia, Gavėnios metu.

Vaidinimas — "Piloto Duktė" — įvyks sekmadienį, kovo 7 d., 3:30 val. po piet ir 7:30 val. vakare. Pasirinkite valandą, kuri jums bus patogesnė. Tai bus perstatyta bažnytinėje salėje West Fifth Street.

Prašome visų paremti mūsų veikimą. Užtikriname, kad praleisite bent kokias linksmas valandėles su mumis.

IVAIRUS SKELBIMAI

Jeigu reikia pagalbos išpildyme **INCOME TAX** blankų, kreipkitės pas **John J. Roman ir sūnų** Vakaris nuo 6 iki 9 valandos. Šeštadieniais nuo 1 iki 9 val. Advokato F. J. Bagočiaus ofise 302 W. Broadway, So. Bostone

PARSIDUODA CAFE Parsiduoda geroje vietoje, lietuviams apgyventas biznis — cafe. Daro didelį pelną. Atsišaukite tuojau į "Darbininką", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

KOMBINACIJA Wrapper & Socklining STICIAIRIAI Taipgi **FANCY STICIAIRIAI** Geros darbo sąlygos **HALROY SHOE CO.** 385 Putnam Ave., Cambridge KI 7-7660 (20-24)

PAIESKOJIMAI Paieskau puseserės Aleksandro Prancevičiūtės. Po vyro pavarės nežinau. Į Ameriką išvažiavo 1924 metais. Taipgi paieskau namytės brolio Felikso Vaikaus, kuris išvažiavo į Ameriką prieš 40 metų. Abudu Akmenės valsč., Mažeikių apskritys. Jeigu kas žinote apie juos, malonėkite man pranešti, būsiu labai dėkingas. Aš taipgi paeinu iš Akmenės valsč., Mažeikių apskr. Rašykite: Pranas Arlauskas, Salt Rd. Webster, N. Y.

Paragvajų Arbata Mes pardavinėjame Parakvajų Arbatą ir prisijunčiam į Jusų namus 12 uncijų tos arbatos už \$1.00, arba vieną svarą už \$1.25.

Daugelio daktarų yra pasakę, kad Paragvajų Arbata yra gera širdies taisytoja ir energijos kureja. Ji yra gera virškinamiesiems organams, stimulas ir maistingiausias vastas nervams bei šilumą teikiantis stimulas raumenų veikimui. Paragvajų Arbata nesudaro nemigo ir sloginamo jausmo, bet atgaivina išsekusias jėgas tų, kurie yra paverę. Ji yra gera kūno ir proto stiprintoja.

Paragvajų Arbata išblaivo mieguistumą ir yra labai gaudi gerti su medumi.

ALEXANDER'S CO. 414 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Lankėsi

Pirmadienį, vas. 23 d. lankėsi Dr. Pranas Padalskis iš New Yorko, lydimas kun. Pr. M. Juro, LDS Centro pirmininko. Taipgi lankėsi kun. Jonas S. Svagzdys, buvęs LDS Centro pirmininkas.

Dr. Pranas Padalskis sekmadienį, vas. 22 d., kalbėjo Lawrence, Lowell ir Haverhill Lietuvis nepriklausomybės minėjimuose. Grįžo į New Yorką pirmadienį.

Pereitą savaitę "Darbininke" lankėsi p. Jonas Butėnas, Lietuvos Operos artistas, kuris senenai atvyko iš tremties — Europos. Art. Jonas Butėnas, kviečiamas radio programų vadovybės, sutiko išpildyti koncerto dalį programos gegužės - May 2 d., Jordan Hall, gražiomis lietuviškomis liaudies dainomis. Paviešėjęs Bostone, antradienį grįžtas į New Yorką, kur yra apsisojęs pas savo dukterį.

Pereitą savaitę "Darbininke" lankėsi Bronius Bartkevičius iš Brockton, Mass. Jis yra buvęs LDS Centro valdybos narys ir dabar dar yra LDS aktyvus veikėjas.

Tarybai ir BALF'ui Po \$100.00

Vasario 19, Lietuvių salėje įvyko So. Bosto Lietuvos Piliiečių D-jos susirinkimas. Susirinkusieji priėmė draugijos direktorių pasiūlymą ir Amerikos Lietuvių Tarybai nutarė paaukoti \$100.00. Taip pat priėmė ir BALF 17-to sk. vice pirm. A. Matjoškoš inėsimą ir nutarė paaukoti \$100.00 BALFui. Perna šį draugija A. L. Tarybai aukavo \$1000.00, o BALFui \$500.00. Rap.

Visiems Verta Pamatyti

Vasario 29, sekmadienį, 3 v. Lietuvių Sv. Petro bažnytinėje salėje bus rodoma brolių Motuzų - Beleckų garsinės filmos. Bus parodyta laisvos laimingos Lietuvos vaizdai, bolševikų teroro vaizdai, iš tremtinių gyvenimo ir kitoki vaizdai. Tai istorinės vertės filmos ir kiekvienas jas turėtų pamatyti. Įžanga tik 50c. Rap.

Grįžo Adv. J. Grigalus

So. Bostono lietuvių veikėjas adv. Jonas J. Grigalus, kaipo SLRKA Kontrolės komisijos narys, pereitą sekmadienį buvo išvykęs į Wilkes-Barre, Pa. peržiūrėti knygų. Išbuvęs visą savaitę Pensilvanijos valstybėje, šeštadienį laimingai grįžo namo prie savo pareigų.

Adv. Grigaliaus namų ofisas yra 52 G St., So. Bostone, tel. SO 8-4877.

Estai Minės Savo Nepriklausomybės Sukaktį

Bostono estai ruošia savo tautos, Estonijos nepriklausomybės paskelbimo 30 metų sukakties paminėjimą.

Paminėjimas įvyks Vasario 27 d. vakare, International Institute patalpose, 190 Beacon St., Bostone.

Programa susidės iš klasiškos muzikos, kalbų ir arbatėlės. Lietuvių vardu kalbės Lietuvos Konsulas adv. Shallna. Įžanga dykai. Rap.

Išvyko Floridon

Sekmadienio rytą, vasario 22 d. išvyko Floridon praleisti atostogas pp. Stasys ir Antanina Mockai, gyv. Dorchester, ir p. James ir ponja Strigūnai, gyv. So. Bostone.

BALF Centre Gautos Aukos Nuo 1948 m. Sausio-January 1 iki 31 d.

Connecticut
Hartford, Conn. BALF nr. 12 — \$300.00.

Illinois
Chicago, Petras Insolda per L. Šimutį \$20.00; Belecko filmose 252.00; Dariaus - Girėno salėje BALF nr. 57 iš filmų — 225.00; BALF nr. 57 iš Visų Sv. parapijos 100.00; BALF nr. 48 iš filmų 148.00.

Rockford, BALF nr. 85 iš filmų 202.00; BALF nr. 85 — 50.00.

Waukegan, Mrs. M. Stulginski 1.00.

Maryland
Baltimore, Kun. Dr. Liudvikas Mendelis 500.00; Ig. Šalcauskas 5.00.

Massachusetts
Worcester, Julia A. Mack — 5.00.

Dorchester, J. Gurskas 25.00.

Michigan
Detroit, BALF nr. 76 iš filmų 500.00.

Maine
Rumford, J. Kawlaicze 2.00.

New York
Brooklyn, Mrs. Pr. Stumbris 5.00; Charl Johnson 1.00.

Ohio
Cleveland, Kun. J. Angelaitis kalėdomas surinko 772.50; Thomas W. Butkus 10.00.

Pennsylvania
Gruodžio mėn., 1947 m. atskaitose pažymėta, kad Philadelphia Arkivyskupijos lietuvių parapijų rinkliavose suaukota \$4,693.40. Tai rinkliavai vien iš Mahanoy City Sv. Juozapo parapijos gauta 2,034.00.

Glen Lyon, Mrs. Mary Beleski 1.00.

Mt. Carmel, Mrs. Mary Kerdock 10.00.

Frackville, A. F. Laurusevize 10.00.

Tamaqua, Albert J. Yushinsky 50.00.

Philadelphia, St. George's parish per Rev. V. J. Martusevičius 61.26.

Wisconsin
Kun. Dr. J. T. Pauliukonis iš Belecko filmų 250.00.

NARIŲ MOKESČIAI

Vermont
Brattleboro, Mrs. Anna Liudzius 5.00.

Illinois
Cicero, BAL Fnr. 14 30.00. W. Frankfort, BALF nr. 45 11.00.

Massachusetts
Norwood, BALF nr. 22 18.00.

Michigan
Detroit, BALF nr. 76 75.00.

New Jersey
Linden, BALF nr. 132 8.00.

PAJAMOS UŽ KALEDINIUS ATVIRUKŪS California
Santa Monica, BALF nr. 13 25.00.

Illinois
Chicago, V. F. Beliajus 13.00.

Massachusetts
Boston, BALF nr. 17 75.00.

Maine
Kennebunkport, Rev. P. Baniūnas, 10.00.

Visiems aukotojams, pagelbėjusiems aukas rinkti ir visais kitais būdais padedantiems lietuviams tremtiniais — nuosirdžiai dėkojame. Dovanas ir toliau prašome siųsti: — **United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.,** 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

IVAIRUS SKELBIMAI

PAIESKAU savo gero draugo Antano Shugzdos, kilusio iš Gelgaudiškio vals. Šakių apsk., Daugocių kaimo. Girdėjau gyvena Philadelphia, Pa. Prašome atsišaukti: Marcella Sokol (Sakalaukas), Wapping, Conn. Box 2. (24-27).

BARGANAS — parsiduoda 3 šeimynų namas po 4-5-5 kambarius, dviejų šeimynų 4-4 kamb. ir krautuvė ir 3 karų garadžius. Įeigų \$1548.00. Apartamentas yra tuščias, 163 ir 165 W. 8th St., So. Boston. Dorchestery parsiduoda 2 šeimynų po 6-6 kambarius. Namas puikiausioje padėtyje. Saukite BL-8-6872. (23-27)

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINŲ SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — G. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivašdienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — B. Čūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Izdininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvardarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Svagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Marsalka — Jonas Zalkis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausią Užėiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

IVAIRUS SKELBIMAI

KOMBINACIJA Painteriai & Body Man
Geriausia proga geram vyrui. 2 savaitės vakacijų, šventės apmokamos, duodama medikale pagalba, Blue Cross & Shield. Labai švari dirbtuvė. Mr. O'Connell.

MOYE CHEVLORET CO.
431 Washington St., Newton Corner, Mass. (20-24)

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway SO. BOSTON, MASS
Office Tel So Boston 0844
Res. 37 Oriole Street West Roxbury Mass. Tel. Parkway 1233-W

DRUM SCHOOL
Leo Krauskas mokia mušti drumą. Turiu didelį patyrimą. Jums nereikalinga šį instrumentą įsigyti iki išmoksite. Jūsų sūnus gali lengvai išmokti. Mano mokykla yra užpakalyje Metropolitan Teatro.

Hollis Music Supply
11 Hollis Str., Boston, Mass. Tel. Han. 6223

Kas norite įsigyti Saulėtoje Californiaje Namus ar kitas nuosavybes kreipkitės pas:
CHAS. LUKSIS
Realstatininkas
710 N. Van Ness Ave., Hollywood 38, Calif.

So. Boston Furniture Co.
Matrasai naujai perdirbami. Kainos pranešama iš anksto
Jūsų kreditas geras
Pristatymas skubus
380 1/2 West Broadway. Tel. SOU 2758

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGESLĖNINKŲ Lietuvių Graborius-Balsamuotojas Turi Notaro Teises
254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnau gyvenamoji vieta 838 Dorchester Ave Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME
187 Dorchester Street South Boston, Mass
Joseph W. Casper (KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermentis Dykai Tel. SOU Boston 1437 Tel. SOU Boston 3960

YAKAVONIS Funeral Home
741 No. Main St. Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermentis Dykai Tel. Brockton 8-1580

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį Koplyčia Šermentis Dykai. NOTARY PUBLIC Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

DAKTARAI

SOU 2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour LANDŽIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausia X-Ray aparatą Pritaiko akinus. 534 E. Broadway, So. Boston, Mass. Valandos 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. TROwbridge 6330

J. Repshis, M. D. (REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 Harvard Street Kanipas Inman arti Central Sq. CAMBRIDGE, MASS. Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

Geriausias Pasirinkimas

Įvairių degtinių, likerių alaus ir vyno.

Pristatome alų ir degtinę į namus. Patarnavimas greitas ir mandagus.

T. SULLIVAN, INC.
Petras Jakubėnas, savininkas
323 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SOU 6651

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R



Literatūra

Balys Gražulis

Pabarukas

Pereitą vasarą praleidau gražioje, romantiškoje Dzūkijoje. Viensėdis kambariukas, skendo seno sodo paunknyje. Pro savo kambario langą aš galėjau matyti, kaip žvirbliai smaguriauja prinokusių, mis vyšniomis, kaip į e-santį paobelėje avilį neša medų bitutės ir kaip noksta antkstyvieji obuoliai. Rytaiš ilgai klausydavau paukščių čiulbėjimo, o sū vargas, bet ir mergaidieną klajodavau tarp vešlių vasarųjų. Vakarais lankydavau po kaimynines senelius pasekti kokią pasaką ar padavimą, kurių taip daug žino dzūkai. Grižęs ilgai sėdėdavau sode, klausydamas viena prie kitos lakštingalų ir skęsdamas girdėtų padavimų vaizduose.

Alkis

Prasidėjus rugiapiūtei taltinkau šeiminiškams rugius kirsti ir aš. Baigus kirsti, susėdus kiek atsikvėpti, šeiminiškams, apmetęs akimis nukirstą lauką tarė: — Tai štai, per tris dienas ir susidorojom. O būdavo, kai piadavom piautuvais, dvi savaites ir daugiau užtrukdavom. Ir protas gi buvo žmonių. Vargdavo susirietę, kan-

Mano prašoma, šeiminiškams pasakoti, kad tai esąs senos, visada išsipildančios prietaros. Esa piautuvais riamant, supiautas rugių saujas moterys dėdavios ant rugienų glėbeliais. kuriuos surinkusios surišdavios i pėdus. Jeigu pasitaikydavo kuriai mergaitei toki glėbeli užmiršti pabarėi nesurista su kitais glėbeliais i rėda, tai šis glėbelis, vadinamas "pabaruku", reiškęs, kad ji užmiršusi mergaitė susilauksianti kūdikio.

Žinodamas dzūkus esant romantikus ir prietaringus, paabejojau prietaro išsipildymu.

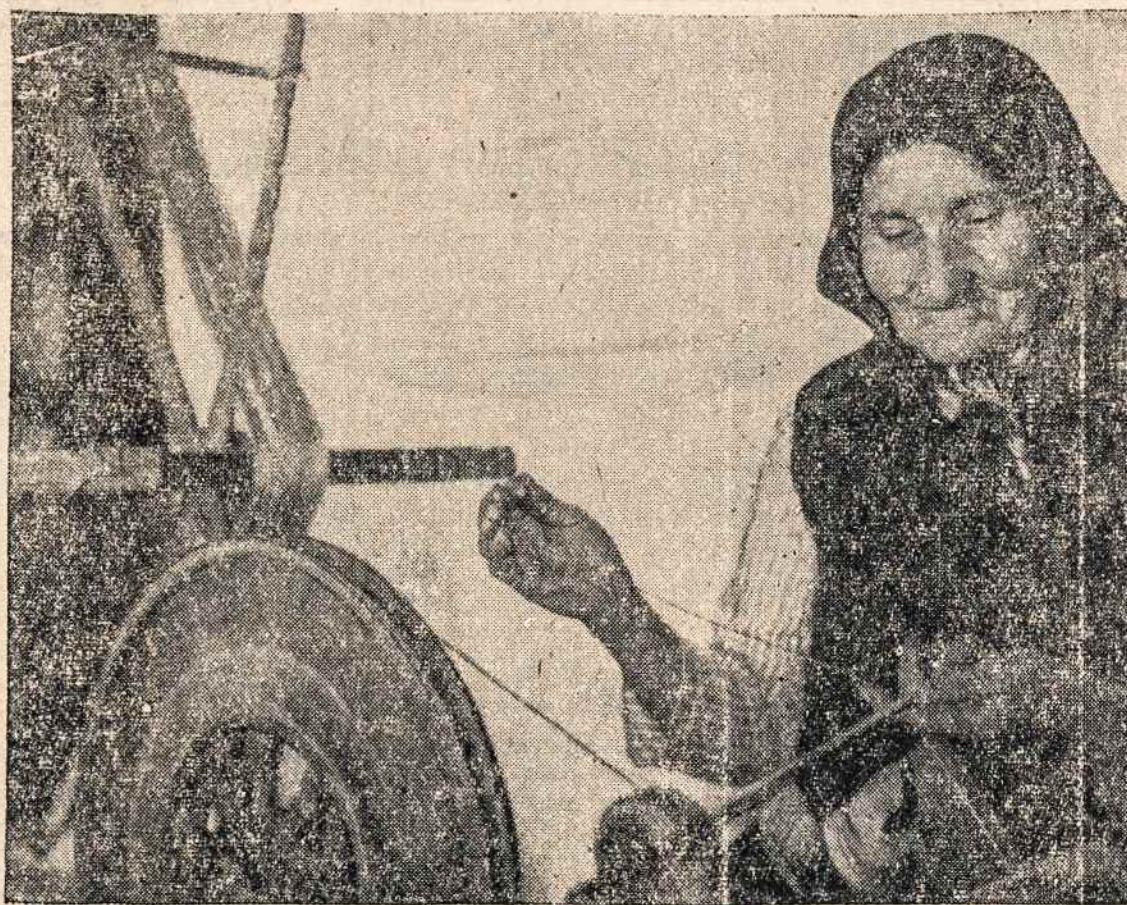
— Netikėjau ir aš, ir daug kas netiki, o vis dėlto yra tikra tiesa, — patvirtino šeiminiškams. — Mūsų šeima pati tai pergyveno, ir dar kaip skaudžiai... — Jo žodžiuose skambėjo skausmas ir liūdesys.

— Sesers netekau, kad nepatikėjom, — pridūrė palaukęs. Susidomėjęs prašiau papasakoti tą įvykį.

— Vakare, po darbo, — imdamas dalgį i rankas, pažadėjo.

Ir štai kokią liūdną istoriją išgirdau vakare sėdėdamas savo kambarėlyje su šeiminišku.

Tirštus rūkas, kaip sunkus lietaus debesys slegia žemę. Per rūką nieko toliau trijų žingsnių nematyti, net ir patekėjusi saulė neįstengia pro rūkus prasimušti ir kabo juose balsgana, kaip mėnulis. Tik po sunkios kovos pavyksta jai rūkus išsklaidyti ir, išnėrus iš jų pasi-



Lietuvės senutė motina suka ratelį, kad pagaminus siūlų. Iš tų siūlų gaminasi ir audeklo baltiniams - marškiniams ir suknelėms ir tinklams ir įvairiems audiniams - marginiams. Ir burzgia tas ratelis per ilgus žiemos dienas ir vakarus... Čia prie tos talkos prisideda ir marti, ir duktė ir anūkė. Taip susidaro ratelių monotoniška muzika, kad ir miegas begėdis atsilankęs verčia į savo glėbį vieną po kitos, pradėdant nuo jaunesniųjų. Bet senelė tą nelabai miegą nugali sekdama pasaką apie jauną karalaitį. Tos vargingos darbo dienos duoda brangaus rankų darbo audimą. Tų audimų lietuvės ir turėjo prisitaupę reikiamai dienai ligi raudonoji bolshevikų banga užgulė visą Lietuvą. Nevisi pasinaudojo tais savo darbo kukliais audimėliais, nes komunistinis amaras užkriūtęs išblaškė lietuvius — į Sibirą, į Vakarus, ir po visą pasaulį... Tai didžioji skriauda, kurios lietuvius nepamirš ligi nors vienas gyvenęs pasaulyje per amžius.

Skundas

rodyti visoje savo ryto grožybėje.

Kartu su saule išeina iš rūkų ir piovėjos. Brenda jos tiršta ežia per šaltą rasą, piautuvus ant pečių pasikabinusios, su duonos ryšuočiais po pažastimi ir vandens soteliais rankose nešinos. Greta suaugusių moterų risnoja ir mažos mergaitės pradedančios piovėjos, kai kurios vos piautuvą rankose išlaikančios, bet ir jos — ką nupiaus tas nestovės. Kai kurios moterys nešasi ant rankų mažyčius, o paskui jas, vos pavilkamos lopšį ant nugaros, cipsi auklės — mažyčių broliukai ar sesutės, kurie juos sups, linguos ir žais su jais baro pavėsyje. Netrukus per laukus nuskamba piovėjų daina:

— Bėkit, bareliai, galan valankų, galė valankų stovi raitelių pulkas:

Paežerėje ta daina skamba gražiausiai. Ten piauna senutė Keraitienė su marčia, dvylikamete jos dukrele Verute ir dviem samdytom mergaitėm. Keraitienė, nors jau sena, bet ne bet kas jai pianti paros, o balsą turi, kaip mergaitė. Visą savo amžių ji buvo pravedė barų ir dainų?

Greta senutės, stengdamosi nuo jos neatsilikti, skuba pianti Verutė. Net gražu žiūrėti, kaip vikriai jos rankutės, kaip lankstosi trapus liemenėlis ir supasi nukarusios gelsvos kaselės. Ji ginčijasi su senute, pvksta, kad ta nori jai padėti. Ji viena norinti lygų su visom barą varyti.

Pabarė, prie ežios, baliuoja drobinė palapinė, o joje, lopšyje, supasi būsimasis artojas, mažasis Verutės broliukas. Kiek Verutės broliukas. Kiek numigęs jis pradeda niurgėti, ir mama siunčia Verutę jį pasupti ir žaidžiant su juo pasilsėti. Bet Verutė nesutinka, ji nepavargusi, ji geriau už mamą piausianti. Ir mama turi eiti prie vis garšiau šaukiančio mažulio.

Tai apraukė piktžolės darželį — Nesimato žiedo nė žolyno... Bėgčiau, klausčiau — ar gi kas nežino, Kodėl šitai piktos žolės želia?

Man beravint ir rankas pakirto, Ir piršteliai usnelių prismigo... Vai kodėl jūs, dygūs dagiai, dygot, Kad žolynai po dygliais numirtų?

O vargeli, tai mano darželis — Be saulutės — piktžolių pavėsy... O panūdo pasipuošt galvelė,

Darželiu panūdo pasigirti... Bet, žolynai, vėl margai žydėsit — Nebeleisiu jums varge numirti.

J. Aistis.

Saulė vis aukščiau kyla ir vis karščiau kaitina. Jau ir prakaitas piovėjoms pradeda per kaktą varvėti, bet tas darbo spartos nesumažina. Jos nusivelka palaidinukes ir vienmarškinės, sauja po saujuos didina pėdų skaičių. Kartas nuo karto nusibraukia rankove prakaitą, atsgaivina vandeniu iš ašotėlio, ir kimba toliau. Žvilga saulėje rugių varpos, piautuvai, rugių bangomis plaukia daina.

Su raustančiais vakarais piovėjos užtraukia rugiapiūtės vakaro dainą: Vaikščiojo tėvulis parugėmis, pabarėmis, Prašinėjo saulelės be kepurės, kepurės: — Saulele, motule, vakamosuoja piautuvu mažos jos rankutės, kaip lankstosi trapus liemenėlis ir supasi nukarusios gelsvos kaselės. Ji ginčijasi su senute, pvksta, kad ta nori jai padėti. Ji viena norinti lygų su visom barą varyti.

— Mes pačios sunešiosim, — čiauska Verutė. — Taip ir padarysim, vaikeli. Gana jau bus, moterys, einam. Čia pat pasigirsta ir skardus balsas: — Padėk, Dieve! Tai Keraičių samdins, piemenukas Juozukas. — Atsiuntė pėdų nešioti, — prisistato ir, griebęs du pėdus, velka į krūvą kur Keraitienė stato gubas.

rištą glėbelį rugių ir priekaištingai klausia:

— Kieno čia? Tikriausiai Verutės... — Pabarukas! Pabarukas! — nusigąsta merginos.

— Tai mano, užmiršau... — nesuprasdama teisinasi Verutė.

— Verutė! Verutė paliko pabaruką! — suklykia nudžiugę, kad tai ne jų, merginos.

Išsigandusi senelė paima Verutę už rankos ir priglaudusi prie savęs pradeda kuklioti. Pati nežinodama ko, pravirksta ir Verutė. Juozukas, nesuvokdamas įvykio reikšmės, pikta dēbo į merginas, nuskriaudusias Verutę.

— Kalės... — drebia jis joms.

— Matai, pagailo, bene tu ir būsi tas šelmis bernelis? — taria viena.

— Juk jis ir rado, ne kas, — priduria kita.

— Prikibo, kaip sparvos, — atkerta jis ir, vyriškai nusispioves, baigia nešti paskutinius pėdus.

— Kalės. Žiūrėkit, kad jūs nesuristumėt. Tik vaiką pravirkdė... Negėda mažam vaikui tai pasakoti. Kad nors tiesa būtų, — supyksta Verutės mama.

Merginos sumišta ir susigėdusios tyli.

— Oi tiesa, martele, tiesa, pabarukas nemeluoja, — suznabzda senutė ir, šluostydama ašaras, vedasi Verutę namo.

— Te Dievas apsaugo nuo nelaimės.

— Ir sena ir kvaila, — pyksta marti eidama iš paskos.

Saulė pasineria i ežerą. Tylios, nejaukiai žengia piovėjos namo.

Sekančią dieną ir kelias kitas, neskambėjo rugių daina pabarė. Tyliai, su jniršiu varė barus piovėjos. Tik mažasis Keraičiukas kartais trikdė slogia tylą, šaukdamas "mama!"

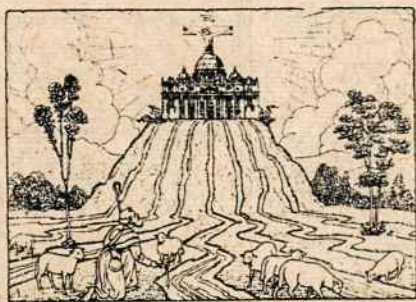
Tik baigiantis rugiapiūtei tas įvykis prisimiršo ir linksmas Verutės balselis vėl nuskardėjo rugių bangomis.

(Bus daugiau)

Valandėlė Dėmesio! Skaityk ir Rašyk!

Nepaprasta Maldaknygė DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido Kun. P. M. Juras



Maldaknygė turi 787 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paaukuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22.

Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — maldos iš Mišiolio). Graudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvesta maldoms i švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėk įsigyti. Kaina — \$3.50.

Rašyk —

"Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,

Siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti..... knyga(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:

Vardas ir Pavardė.....

Gatvė.....

Miestas ir Valstija.....



Amerikoje yra didelis mėgimas įvairių kordtestų. Šis vaizdas parodo kaip tūlas Richard Watson iš Seattle per 10 minučių praryjo 120 šutintų "Little Necks". Jis beabejo laimėjo tose lenktyne.